

OP Yrityspankki Oyj:n osavuositiedot
1.1.–30.9.2021

OP Yrityspankki Oyj:n osavuositiedot 1.1.–30.9.2021

Tulos ennen veroja 1–9/2021	Korkokate 1–9/2021	Vakuutus- kate 1–9/2021	CET1- vakavaraisuus 30.9.2021
469 milj. €	-4 %	+14 %	14,8 %

- Konsernin tulos ennen veroja parani 469 miljoonaan euroon (319). Tuotot yhteensä kasvoivat 24 prosenttia 1 037 miljoonaan euroon (838). Sijoitustoiminnan tuotot, 214 miljoonaa euroa, kasvoivat vertailukaudesta 76 miljoonaa euroa. Vakuutus- kate kasvoi 14 prosenttia 528 miljoonaan euroon (463). Korkokate laski 4 prosenttia 235 miljoonaan euroon (244). Kulut yhteensä kasvoivat 10 prosenttia 519 miljoonaan euroon (473). Saamisten arvonalentumiset olivat 25 miljoonaa euroa (65).
- Yrityspankin tulos ennen veroja parani 279 miljoonaan euroon (194). Tuotot yhteensä kasvoivat 63 miljoonaa euroa 498 miljoonaan euroon (434). Sijoitustoiminnan nettotuotot kasvoivat 128 miljoonaan euroon (104) ja korkokate 306 miljoonaan euroon (298). Tulosta vahvasti lisäksi saamisten arvonalentumisten pienentyminen. Luottokanta supistui vuodessa 0,5 prosenttia 24,4 miljardiin euroon (24,6).
- Vakuutuksen tulos ennen veroja parani 282 miljoonaan euroon (169). Vakuutus- kate kasvoi 14 prosenttia 529 miljoonaan euroon (463). Tuotot sijoitustoiminnasta kasvoivat 83 miljoonaan euroon (21). Operatiivinen yhdistetty kulusuhde parani 81,8 prosenttiin (86,0).
- Muun toiminnan tulos ennen veroja oli -92 miljoonaa euroa (-43). Maksuvalmius säilyi vahvana.
- Konsernin CET1-vakavaraisuus oli 14,8 prosenttia (15,1).
- OP Yrityspankki Oyj:n hallitus hyväksyi 2.7.2021 jakautumissuunnitelman, jonka mukaan OP Yrityspankki Oyj:n tytäryhtiön, Pohjola Vakuutus Oy:n, osakkeet siirretään OP Osuuskunnan suoraan omistukseen. Jakautumisen täytäntöönpanon suunniteltu rekisteröintiajankohta on 29.11.2021. Osittaisjakautumisen jälkeen OP Yrityspankki Oyj harjoittaa yritys- ja keskuspankkiliiketoimintaa.
- OP Yrityspankin tytäryhtiö Pohjola Vakuutus Oy myy Pohjola Sairaala Oy:n Pihlajalinna Terveystyö Oy:lle 31,8 miljoonalla eurolla. Yrityskaupan toteutuminen edellyttää Kilpailu- ja kuluttajaviraston hyväksynnän.
- OP Yrityspankki Oyj:n hallitus on 27.10.2021 tehnyt päätöksen, jonka mukaan OP Yrityspankki Oyj myy OP Säilytys Oy:n koko osakekannan OP Osuuskunnalle. Suunniteltujen rakennejärjestelyiden toteututtua OP Yrityspankki Oyj:lle ei enää muodostu raportoitavaa konsernia.

OP Yrityspankki Oyj:n avainlukuja

Tulos ennen veroja, milj. €	1–9/2021	1–9/2020	Muutos, %	1–12/2020
Yrityspankki	279	194	43,8	301
Vakuutus	282	169	66,7	288
Muu toiminta	-92	-43	-	-58
Konserni yhteensä	469	319	47,2	529
Oman pääoman tuotto (ROE), %	10,1	7,6	2,4	9,2
Koko pääoman tuotto (ROA), %	0,55	0,45	0,10	0,55
	30.9.2021	30.9.2020	Muutos, %	31.12.2020
CET1 -vakavaraisuus, %	14,8	14,6	0,2*	15,1
Luottokanta, milj. €**	24 879	25 038	-0,6	24 485
Takauskanta, milj. €	2 770	2 180	27,1	2 214
Muut vastuut, milj. €	5 847	5 134	13,9	5 423
Talletukset, milj. €	14 500	14 231	1,9	13 300
Järjestämättömät saamiset vastuista, %***	1,9	2,1	-0,2*	2,2
Saamisten arvonalentumiset luotto- ja takauskannasta, %	0,12	0,32	-0,20*	0,20

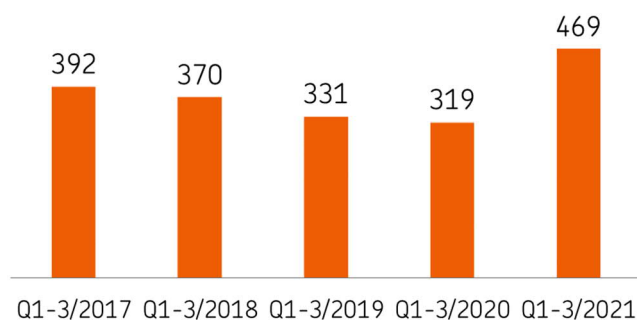
Tuloksen vertailulukuna on käytetty vuoden 2020 vastaavien jaksosten lukuja. Tase- ja muiden poikkeileikkaustyyppisten erien vertailulukuna on käytetty vuoden 2020 lopun tilannetta, ellei toisin mainita.

*Suhdeluvun muutos

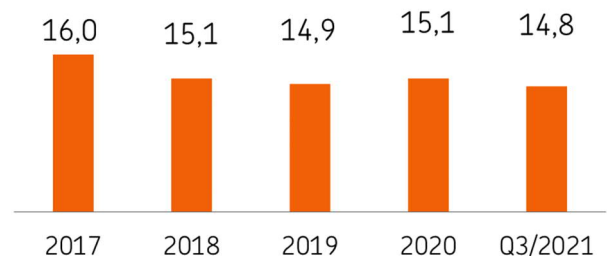
** Vertailuvuoden Q3/2020 tiedot on oikaistu vastaamaan nykyistä seuranta.

***Tunnusluvun sisältöä ja nimeä on muutettu Q1/2021. Vertailutiedot on oikaistu. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin osavuositarkastuksen Riskiasema-kappaleen Lainanhoitojoustot ja järjestämättömät saamiset -taulukon alla.

Tulos ennen veroja, milj. €

Ydinvakavaraisuussuhde (CET1),%

OP Yrityspankki Oyj:n osavuosisikatsaus 1.1.–30.9.2021

OP Yrityspankki Oyj:n avainlukuja.....	2
Toimintaympäristö.....	4
Konsernin tulos.....	5
OP Yrityspankin toimenpiteet koronaviruskriisissä (COVID-19).....	7
Heinä–syyskuun keskeiset tapahtumat.....	7
Yritysvastuu.....	7
Konsernin vakavaraisuus.....	8
Riskiasema.....	9
Segmenttien tulos.....	15
Yrityspankki.....	15
Vakuutus.....	17
Muu toiminta.....	19
Palvelukehittäminen.....	21
Konsernin rakennejärjestelyt.....	21
Henkilöstö ja palkitseminen.....	21
Vuoden 2021 näkymät.....	21
Tunnuslukujen laskentakaavat.....	23
Vakavaraisuustaulukot.....	25
Taulukko-osa	
Tuloslaskelma.....	27
Laaja tuloslaskelma.....	27
Tase.....	28
Oman pääoman muutoslaskelma.....	29
Rahavirtalaskelma.....	30
Segmenttiraportointi.....	31
Liitetaulukot.....	33

Toimintaympäristö

Maailmantalous jatkoi toipumistaan koronapandemian aiheuttamasta taantumasta kolmannella vuosineljänneksellä, vaikka elpymisvauhti alkoi vaimentua. Inflaatio kiihtyi euroalueella yli kolmen prosentin, kun energian hinta kallistui ja tilapäiset veronkevennykset päättyivät.

Euroopan keskuspankki ennakoii inflaation kiihtymisen olevan pääosin tilapäistä. Se ilmoitti syyskuussa vähentävänsä arvopaperiostojaan loppuvuonna mutta ohjeistavansa jatkosta vasta joulukuussa.

Rahoitusmarkkinoilla pitkät korot laskivat kesällä mutta kääntyivät uudelleen nousuun syksyllä. Osakemarkkinoiden myönteinen viire hiipui syyskuussa markkinoiden huolestuessa useista riskeistä, kuten energian hinnan kallistumisesta ja Kiinan kiinteistösektorin ongelmista.

Suomen talouden kehitys jatkui suotuisana. Kotitalouksien taloustilanne oli poikkeuksellisen myönteinen, ja työllisyys jatkoi kohenemista. Asuntomarkkinoiden viire säilyi vahvana mutta laantui hieman keväästä. Myös yritysten luottamus taloustilanteeseen oli hyvä, ja tilauskannat kasvoivat selvästi. Palvelusektorin toipuminen jatkui koronarajoitusten lieventyessä.

Talouden näkymät ovat suotuisat, mutta niitä varjostavat tuotantoketjujen ongelmat, kohoavat kustannukset ja koronapandemian yhä aiheuttama epävarmuus. Lyhyiden markkinakorkojen näkymä on vakaa myös ensi vuonna.

Lainakasvu hidastui 1,7 prosenttiin kesäkuun 2,1 prosentista. Hitaamman kasvun taustalla olivat yritykset, mutta myös kotitalouksien lainakasvu vaimeni. Yrityslainakasvu painui elokuussa -4,7 prosenttiin.

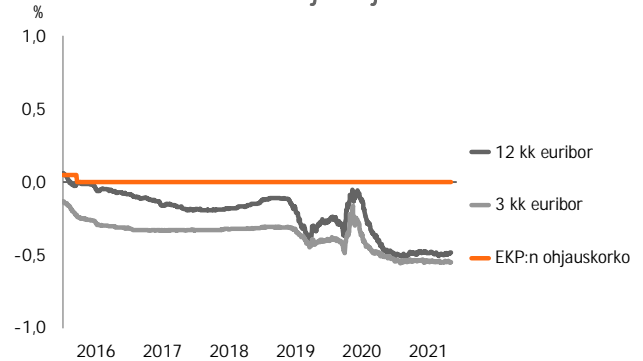
Asuntoyhteisöjen lainakasvu oli 5,0 prosenttia ja kotitalouksien 4,0 prosenttia vuodessa. Kotitalouslainojen kasvun ajurina toimineet asuntoluotot kasvoivat elokuussa samaa vauhtia kuin toisella vuosineljänneksellä, 4,2 prosenttia. Kulutusluottojen kasvu hidastui kolmannella neljänneksellä ja oli elokuun lopussa 1,6 prosenttia.

Talletusten kasvu hidastui 2,9 prosenttiin kesäkuun 4,8 prosentista. Yritystalletukset kasvoivat elokuussa 2,0 prosenttia ja kotitaloustalletukset 6,2 prosenttia.

Suomeen rekisteröityjen sijoitusrahastojen arvo kohosi vuoden 2021 kolmannella neljänneksellä 4,3 miljardilla eurolla 153,3 miljardiin euroon. Heinä–elokuun vahvan kehityksen jälkeen syyskuussa sekä nettomerkinnet että arvomuutos painuivat miinukselle.

Vakuutus toimialalla alkuvuosi on sujunut suotuisissa merkeissä. Taloudellisen aktiviteetin toipuminen ei ole vielä nostanut korvauskuluja koronapandemiaa edeltäneelle tasolle, ja sijoitusmarkkina on ollut suotuisa.

Euriborit ja ohjauskorko

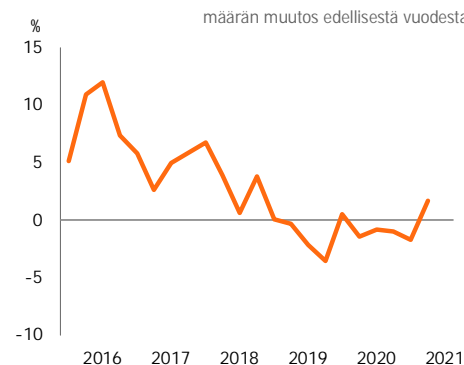
Lähde: Suomen Pankki

BKT

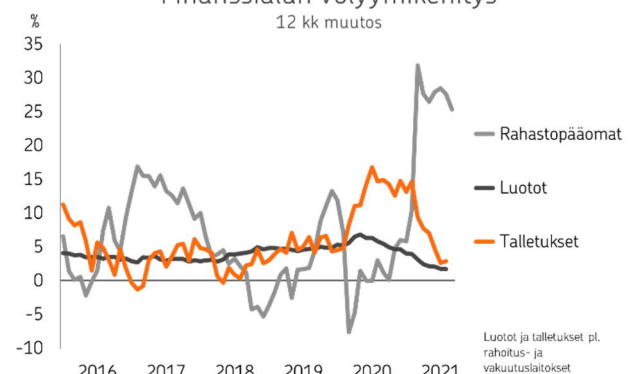
Lähteet: Eurostat, Tilastokeskus

Investoinnit Suomessa

Lähde: Tilastokeskus

Finanssialan volyymikehitys

Lähteet: Suomen Pankki, Suomen Sijoitus tutkimus Oy

Konsernin tulos

Milj. €	1–9/ 2021	1–9/ 2020	Muutos, %	7–9/ 2021	7–9/ 2020	Muutos, %	1–12/ 2020
Korkokate	235	244	-3,8	82	79	3,9	325
Vakuutuskate	528	463	14,2	209	175	19,5	555
Nettopalkkiotuotot	16	-3	-	2	2	25,7	5
Sijoitustoiminnan nettotuotot	237	115	106,3	38	89	-57,2	233
Liiketoiminnan muut tuotot	21	19	9,4	4	5	-13,3	29
Tuotot yhteensä	1 037	838	23,8	335	349	-4,0	1 148
Henkilöstökulut	162	140	16,1	49	41	17,3	111
Poistot ja arvonalentumiset	38	38	0,5	13	14	-10,5	53
Liiketoiminnan muut kulut	318	295	7,9	94	87	7,6	393
Kulut yhteensä	519	473	9,7	155	143	8,6	557
Saamisten arvonalentumiset	-25	-65	-	-37	2	-	-53
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-2	-4	-	-1	-1	-	-5
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	-23	23	-200,6	18	-26	-	-5
Tulos ennen veroja yhteensä	469	319	47,2	161	181	-10,6	529

Tammi–syyskuu

Konsernin tulos ennen veroja parani 469 miljoonaan euroon (319). Konsernin tuotot yhteensä kasvoivat 1 037 miljoonaan euroon (838). Osaan vakuutusyhtiöiden oman pääoman ehtoista sijoituksista sovelletaan väliaikaista poikkeusmenettelyä, ja väliaikainen poikkeusmenettely mukaan lukien tuotot kasvoivat 17,9 prosenttia 1 014 miljoonaan euroon. Tuotot sijoitustoiminnasta kasvoivat 76 miljoonaa euroa 214 miljoonaan euroon.

Koronaviruspandemian vaikutus sijoitusmarkkinoiden kehitykseen laski sijoitustoiminnan tuottoja vertailukaudella. Vakuutuskate vahvistui 66 miljoonaa euroa 528 miljoonaan euroon. Saamisten arvonalentumiset olivat 25 miljoonaa euroa eli 41 miljoonaa euroa vertailukautta pienemmät. Vertailukaudella saamisten arvonalentumisten määrää kasvattivat erityisesti sääntelymuutoksesta johtuva maksukyvyttömyyden uuden määritelmän käyttöönotto sekä luottotappioiden laskennassa käytettävien makroekonomisten parametrien koronakriisistä johtuvat muutokset. Konsernin kulut yhteensä kasvoivat 9,7 prosenttia 519 miljoonaan euroon. Kuluja kasvattivat vertailukaudesta kasvaneet henkilöstökulut ja liiketoiminnan muut kulut.

Korkokate laski 3,8 prosenttia 235 miljoonaan euroon (244). Korkotuotot saamisista asiakkailta laskivat 292 miljoonaan euroon (299). Korkokulujen kasvuun vaikuttivat keskuspankkitalletuksista maksettavien negatiivisten korkojen kasvu sekä kasvaneet korkokulut senior non-preferred -joukkovelkakirjalainoista. Korkotuottoja kasvattivat tuotot keskuspankkivelkojen sekä talletuksien negatiivisista koroista. OP Yrityspankki otti katsauskaudella Euroopan keskuspankin

pankeille tarjoamaa TLTRO-rahoitusta 8 miljardia euroa. TLTRO-rahoituksen määrä kasvoi 16 miljardiin euroon. Senior non-preferred -joukkovelkakirjalainojen määrä kasvoi vuodessa 1,8 miljardia euroa 3,5 miljardiin euroon. Toissijaisia oman pääoman ehtoisia lainoja oli katsauskauden lopulla 2,1 miljardia euroa (2,4). OP Yrityspankki -konsernin luottokanta laski vuodessa 0,6 prosenttia 24,9 miljardiin euroon. Talletuskanta kasvoi vuodessa 1,9 prosenttia 14,5 miljardiin euroon.

Vakuutuskate kasvoi 66 miljoonaa euroa 528 miljoonaan euroon. Vakuutusmaksutuotot kasvoivat 2,0 prosenttia ja korvauskulut laskivat 6,7 prosenttia. Koronarajoitustoimien myötä taloudellisen toimeliaisuuden lasku, laaja etätyö ja normaalia pienemmät liikennemäärät ovat vähentäneet vahinkoja lähes kaikissa vahinkovakuutuslajeissa. Vakuutussegmentin operatiivinen yhdistetty kulusuhde parani 81,8 prosenttiin (86,0) ja operatiivinen riskisuhde 55,2 prosenttiin (60,2).

Nettopalkkiotuotot kasvoivat 19 miljoonaa euroa ja olivat 16 miljoonaa euroa. Palkkiotuotot kasvoivat 138 miljoonaan euroon (122). Palkkiotuottoja kasvattivat erityisesti maksuliikepalkkiotuotot sekä palkkiotuotot luotonannosta ja vakuutustoiminnasta. Palkkiokulut, 122 miljoonaa euroa, olivat 3 miljoonaa euroa vertailukautta pienemmät.

Sijoitustoiminnan nettotuotot kasvoivat 122 miljoonaa euroa 237 miljoonaan euroon. Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot kasvoivat 13 miljoonaa euroa 27 miljoonaan euroon.

Saamistodistusten myyntivoitot, 7 miljoonaa euroa, olivat vertailukauden tasolla. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot kasvoivat 101 miljoonaa euroa 210 miljoonaan euroon. Osakkeiden arvonmuutokset sekä osingot ja voitto-osuudet kasvoivat vertailukaudesta 116 miljoonaa euroa. Vertailukaudella koronaviruspandemian alussa osakkeiden ja saamistodistusten käyvät arvot laskivat merkittävästi. Markkinamuutoksista johtuvat johdannaisten luotto- ja vastapuoliriskin (CVA) arvonmuutokset paransivat tulosta 15 miljoonaa euroa (-11). Vertailukauden tieto on oikaistu vastaamaan nykyistä laskentaa. Sijoituskiinteistöjen vuokratuotot, 20 miljoonaa euroa, kasvoivat vertailukaudesta 2 miljoonaa euroa.

Sijoitustoiminnan nettotuotot kasvoivat Yrityspankki-segmentissä 24 miljoonaa euroa 128 miljoonaan euroon ja Vakuutus-segmentissä 107 miljoonaa euroa 106 miljoonaan euroon. Yrityspankki-segmentin sijoitustoiminnan nettotuottojen kasvuun vaikuttivat erityisesti kasvaneet tuotot johdannaistoiminnasta. Vakuutus-segmentin sijoitustoiminnan nettotuottoja kasvatti pääasiassa osakkeiden arvonmuutokset sekä osingot ja voitto-osuudet. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin vahinkovakuutuksen oman pääoman ehtoihin sijoituksiin sovelletaan väliaikaista poikkeusmenettelyä (overlay approach), mikä pienensi katsauskauden tuottoja sijoitustoiminnasta 23 miljoonaa euroa. Vertailukaudella se kasvatti tulosta 23 miljoonaa euroa. Väliaikaisen poikkeusmenettelyn piirissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutokset esitetään oman pääoman käyvän arvon rahastossa. Väliaikainen poikkeusmenettely mukaan lukien konsernin tuotot sijoitustoiminnasta, 214 miljoonaa euroa, kasvoivat vertailukaudesta 76 miljoonaa euroa. Vakuutus-segmentin tuotot sijoitustoiminnasta kasvoivat 62 miljoonaa euroa 83 miljoonaan euroon. Vahinkovakuutuksen sijoitusten tuotto käyvin arvoin oli 1,0 prosenttia (2,9).

Liiketoiminnan muut tuotot, 21 miljoonaa euroa, kasvoivat 2 miljoonaa euroa vertailukaudesta.

Kokonaiskulut kasvoivat vertailukaudesta 46 miljoonaa euroa ja olivat 519 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut kasvoivat 22 miljoonaa euroa 162 miljoonaan euroon henkilömäärän sekä tulospalkkiovarausten kasvettua. Poistot ja arvonalentumiset, 38 miljoonaa euroa, olivat vertailukauden tasolla. Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 23 miljoonaa euroa ja olivat 318 miljoonaa euroa. Liiketoiminnan muita kuluja kasvattivat pääasiassa ICT-kulujen kasvu sekä vertailukautta suuremmat OP Osuuskunnan palveluveloitukset ja viranomaismaksut.

Saamisten arvonalentumiset, 25 miljoonaa euroa, olivat 41 miljoonaa euroa vertailukautta pienemmät. Vuoden 2020 ensimmäisellä vuosineljänneksellä käyttöönotettu maksukyvyttömyyden uusi määritelmä kasvatti käyttönoton yhteydessä vertailukauden saamisten arvonalentumisia. Vertailukauden arvonalentumisia kasvattivat myös luottotappioiden laskennassa käytettävien makroekonomisten parametrien koronakriisistä johtuvat muutokset. Lopullisia nettoluottotappioita kirjattiin 43 miljoonaa euroa (52).

Tappiota koskeva vähennyserä oli katsauskauden lopussa 298 miljoonaa euroa (318). Järjestämättömät saamiset olivat 1,9 prosenttia (2,2) vastuista. Saamisten arvonalentumiset luotoista ja muista saamisista olivat 0,12 prosenttia (0,32) luotto- ja takauksennasta.

Katsauskauden laaja tulos, 394 miljoonaa euroa, kasvoi vertailukaudesta 157 miljoonaa euroa. Laajaa tulosta kasvattivat väliaikaisen poikkeusmenettelyn (overlay approach) vaikutus ja uudelleenarvostusrahaston muutos.

OP Yrityspankki Oyj:n hallitus on hyväksynyt jakautumissuunnitelman, jonka mukaan OP Yrityspankki Oyj:n vahinkovakuutusliiketoimintaa harjoittavan tytäryhtiön, Pohjola Vakuutus Oy:n, osakkeet siirretään OP Osuuskunnan suoraan omistukseen. Jakautumisen täytäntöönpanon suunniteltu rekisteröintiajankohta on 29.11.2021. Taseeseen kirjatut vahinkovakuutusliiketoiminnan varat olivat 5 158 miljoonaa euroa ja velat 4 210 miljoonaa euroa katsauskauden lopussa. Järjestely parantaa OP Yrityspankki - konsernin CET1 -vakavaraisuutta arviolta noin 2 prosenttiyksikköä. Järjestelyn vaikutuksen OP Yrityspankin emoyhtiön CET1 -vakavaraisuussuhteeseen arvioidaan jäävän konsernin CET1 -vakavaraisuusvaikutusta pienemmäksi. Järjestelyn myötä vahinkovakuutusliiketoimintaa ei enää raportoida osana OP Yrityspankki Oyj:n taloudellisia raportteja. Osittaisjakautumisen jälkeen OP Yrityspankki Oyj harjoittaa yritys pankki- ja keskuspankkiliiketoimintaa.

Vahinkovakuutus keskittyy jatkossa ydinliiketoimintaan ja luopuu sairaalaliiketoiminnasta. Pohjola Sairaala luokiteltiin myytävänä olevaksi pitkäaikaiseksi omaisuuseräksi toisella vuosineljänneksellä. Taseeseen kirjatut sairaalatoiminnan varat olivat 9 miljoonaa euroa ja velat 7 miljoonaa euroa katsauskauden lopussa.

Heinä–syyskuu

Kolmannen vuosineljänneksen tulos ennen veroja oli 161 miljoonaa euroa (181). Tuotot yhteensä, 335 miljoonaa euroa, olivat 14 miljoonaa euroa vertailukautta pienemmät. Vakuutuskate kasvoi 34 miljoonaa euroa 209 miljoonaan euroon. Tulosta heikensivät vertailukaudesta pienentyneet tuotot sijoitustoiminnasta sekä kulujen ja saamisten arvonalentumisten kasvu. Kulut yhteensä kasvoivat 12 miljoonaa euroa 155 miljoonaan euroon. Saamisten arvonalentumisia kirjattiin 37 miljoonaa euroa, kun vertailukaudella niitä palautui 2 miljoonaa euroa.

Korkokate kasvoi 3,9 prosenttia 82 miljoonaan euroon. Korkotuotot laskivat 1,8 prosenttia 133 miljoonaan euroon, ja korkokulut kasvoivat 6,1 prosenttia 56 miljoonaan euroon. Korkokuluja kasvatti pääasiassa keskuspankkitalletuksien negatiivisten korkokulujen kasvu. Suojauslaskennan arvostuserät kasvattivat korkokatetta.

Vakuutuskate vahvistui 34 miljoonaa euroa ja oli 209 miljoonaa euroa. Vakuutusmaksutuotot kasvoivat 3,0 prosenttia 399 miljoonaan euroon. Korvauskulut laskivat 11,4 prosenttia 189 miljoonaan euroon.

Nettopalkkiotuotot, 2 miljoonaa euroa, olivat vertailukauden tasolla. Palkkiotuotot kasvoivat 4 miljoonaa euroa 45 miljoonaan euroon. Palkkiotuottoja kasvattivat maksuliikepalkkiotuotot sekä kasvaneet palkkiotuotot luotonannosta, arvopapereiden välityksestä, omaisuudenhoidosta ja vakuutustoiminnasta. Palkkiokulut kasvoivat 4 miljoonaa euroa 42 miljoonaan euroon. Palkkiokuluja kasvattivat pääosin jäsenpankeille maksetut palkkiot.

Sijoitustoiminnan nettotuotot laskivat toisella vuosineljänneksellä 51 miljoonaa euroa 38 miljoonaan euroon. Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot olivat 8 miljoonaa euroa (2). Käypään arvoon tulosta vaikuttavasti kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot laskivat 51 miljoonaa euroa ja olivat 34 miljoonaa euroa. Johdannaistoiminnan tuotot laskivat vertailukaudesta 30 miljoonaa euroa 27 miljoonaan euroon. Tuotot osakkeista laskivat 15 miljoonaa euroa 7 miljoonaan euroon. Oman pääoman ehtoisten sijoitusten väliaikainen poikkeusmenettely vahvisti sijoitustoiminnan tuottoja 18 miljoonaa euroa (-26), ja tämä mukaan lukien tuotot sijoitustoiminnasta laskivat vertailukaudesta 6 miljoonaa euroa 57 miljoonaan euroon.

Liiketoiminnan muut tuotot, 4 miljoonaa euroa, laskivat 1 miljoonaa euroa.

Kulut yhteensä kasvoivat 12 miljoonaa euroa ja olivat 155 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut kasvoivat 7 miljoonaa euroa 49 miljoonaan euroon. Poistot ja arvonalentumiset pienensivät 2 miljoonaa euroa 13 miljoonaan euroon. Liiketoiminnan muut kulut, 94 miljoonaa euroa, kasvoivat 7 miljoonaa euroa. ICT-kulut kasvoivat 4 miljoonaa euroa ja olivat 52 miljoonaa euroa.

Saamisten arvonalentumisia kirjattiin 37 miljoonaa euroa, kun vertailukaudella niitä palautui 2 miljoonaa euroa. Lopullisia nettoluottotappioita kirjattiin 40 miljoonaa euroa (46).

Kolmannen vuosineljänneksen laaja tulos oli 129 miljoonaa euroa (206). Käyvän arvon rahaston muutokset kasvattivat vertailukauden laajaa tulosta.

OP Yrityspankin toimenpiteet koronaviruskriisissä (COVID-19)

OP Yrityspankki on tarjonnut asiakkailleen mahdollisuuden lainan maksuohjelmamuutokseen, jos koronaviruspandemia on aiheuttanut häiriöitä asiakkaan liiketoimintaan tai maksukykyyn.

OP Yrityspankki on varmistanut, että yhteiskunnan näkökulmasta kriittiset palvelut toimivat myös koronaviruskriisin aikana. OP Yrityspankki on mahdollistanut henkilöstölleen turvalliset työolosuhteet työpaikalla sekä etätöiden tekemisen laajamittaisesti niissä työtehtävissä, missä se on mahdollista.

Lokakuussa OP Yrityspankissa hyväksyttiin tulevaisuuden työnteon eli hybridityön periaatteet. Yhteiset periaatteet auttavat ryhmän työyhteisöä ja tiimejä suunnittelemaan monimuotoisen ja -paikkaisen työnteon tavat. Jatkossa OP Yrityspankissa yhdistellään suunnitelmallisesti lähi- ja etätöitä sujuvasti ja tuottavasti, työn turvallisuus huomioiden. Asiakkaan tarpeet ja liiketoiminnan tavoitteet ohjaavat ensisijaisesti työnteon muotoja ja paikkaa.

Heinä–syyskuun keskeiset tapahtumat

OP Yrityspankki Oyj:n osittaisjakautuminen

OP Yrityspankki Oyj:n hallitus hyväksyi 2.7.2021 jakautumissuunnitelman, jonka mukaan OP Yrityspankki Oyj:n vahinkovakuutusliiketoimintaa harjoittavan tytäryhtiön, Pohjola Vakuutus Oy:n, osakkeet siirretään OP Osuuskunnan suoraan omistukseen. OP Yrityspankki Oyj:n ainoa osakkeenomistaja OP Osuuskunta on 23.9.2021 hyväksynyt jakautumissuunnitelman mukaisen osittaisjakautumisen. Jakautumisen täytäntöönpanon suunniteltu rekisteröintiajankohta on 29.11.2021. Rakennejärjestelyn tavoitteena on yksinkertaistaa OP Ryhmän keskusyhteisökonsernin rakennetta ja hallintoa sekä selkeyttää johtamista. Osittaisjakautumisen jälkeen OP Yrityspankki Oyj harjoittaa yritys pankki- ja keskuspankkiliiketoimintaa. OP Yrityspankki luokitteli vahinkovakuutusliiketoiminnan IFRS 5:n mukaisesti omistajille jaettavaksi luovutettavien erien ryhmäksi.

Yritysvastuu

OP Ryhmän arvot sekä vastuullisuutta koskevat linjaukset ohjaavat myös OP Yrityspankin toimintaa.

Yritysvastuu on tiivis osa OP Ryhmän liiketoimintaa ja strategiaa. OP Ryhmän tavoitteena on olla vastuullisuuden edelläkävijä toimialallaan Suomessa. OP on sitoutunut noudattamaan YK:n Global Compact -aloitteen kymmentä periaatetta ihmisoikeuksista, työelämän oikeuksista, ympäristöperiaatteista ja korruption torjunnasta. OP on vuodesta 2009 lähtien sitoutunut noudattamaan YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita. OP Ryhmä on allekirjoittanut perustajajäsenenä YK:n ympäristöohjelman Finance Initiativen (UNEP FI) vastuullisen pankkitoiminnan periaatteet.

OP julkaisi toukokuussa vuosittaisen Green Bond -raportin, joka sisältää kuvauksen OP Yrityspankin vuoden 2019 helmikuussa liikkeeseen laskemasta 500 miljoonan euron vihreästä joukkovelkakirjalainasta, sillä rahoitetuista käyttökohteista sekä saavutetuista ympäristövaikutuksista. OP:n ensimmäisellä vihreällä joukkovelkakirjalainalla on rahoitettu uusiutuvaa energiaa, ympäristöystävällistä rakentamista ja kestävää maankäyttöä. Vuoden 2020 aikana sillä saavutettiin merkittäviä positiivisia ympäristövaikutuksia:

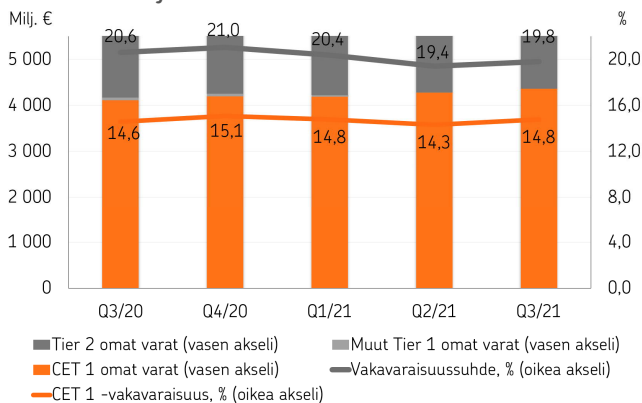
lähes 200 000 CO2e-tonnia vältettyjä päästöjä energiantuotannossa, yli 140 000 CO2e-tonnia hiilinielujuja kestävästä maankäytöstä, 390 megawattia uusiutuvan energian tuotantoa ja 20 000 m2 ympäristöystävälliseksi sertifioitua rakennuspinta-alaa.

OP Yrityspankki huomioi luottopäätöksissään ympäristöön, sosiaalisiin vaikutuksiin ja hyvään hallintoon liittyvät ESG-teemat ja -riskit Euroopan pankkiviranomaisen (EBA) luotonantoon ja -valvontaa koskevan ohjeen mukaisesti. Uudessa ESG-analyysissä asiakkaita tarkastellaan toimialakohtaisesti olennaisten ESG-teemojen osalta. Ohjetta sovelletaan alkuvaiheessa yritysasiakkaiden vastuisiin, jotka on myönnetty 30.6.2021 jälkeen. Jo aiempina vuosina OP Yrityspankin suurille asiakkaille on tehty ESG-analyyssejä, joissa on huomioitu ympäristöön, sosiaalisiin vaikutuksiin ja hyvään hallintoon liittyvät näkökulmat. Yritysrahoituksessa OP Yrityspankki arvioi yhtiöiden ilmastonmuutokseen liittyvää toimintaa seuraavista näkökulmista: yhtiön vaikutukset ilmastonmuutokseen, yhtiön ilmastonmuutoksen hillintätoimien merkitys ja ilmastonmuutoksen vaikutukset yhtiöön.

Monimuotoisuuden edistämiseksi OP Ryhmän tavoitteena on, että molempien sukupuolien osuus määritellyissä johtajatehtävissä on vähintään 40 prosenttia. Syyskuun lopussa naisten osuus oli 29 prosenttia (28).

Konsernin vakavaraisuus

Omat varat ja vakavaraisuus

Luottolaitosvakavaraisuus

Konsernin CET1-vakavaraisuus oli katsauskauden lopussa 14,8 prosenttia (15,1).

Luottolaitostoiminnan vakavaraisuus on vahva suhteessa lakisääteeseen ja viranomaisen asettamiin vakavaraisuusvaatimuksiin. Lakisääteinen minimi vakavaraisuussuhteelle on 8 prosenttia ja CET1-vakavaraisuudelle 4,5 prosenttia. Luottolaitoslain mukainen 2,5 prosentin kiinteä lisäpääomavaatimus nostaa käytännössä alarajan vakavaraisuussuhteelle 10,5 prosenttiin ja CET1-vakavaraisuudelle 7 prosenttiin.

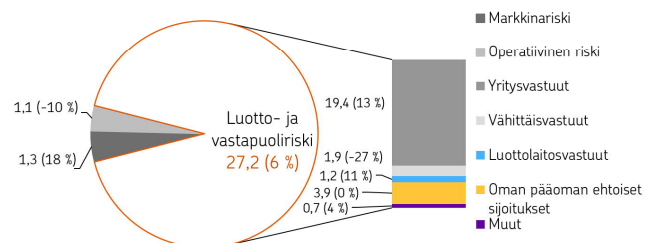
Ydinpääoma oli katsauskauden lopussa 4,4 miljardia euroa (4,2). Ydinpääomaan ei lueta vakuutusliiketoiminnan tulosta.

Kokonaisriski oli katsauskauden lopussa 29,5 miljardia euroa (27,8) eli 6,1 prosenttia suurempi kuin viime vuodenvaihteessa. Maaliskuussa EKP asetti sisäisten mallien läpikäynnin (TRIM, Targeted Review of Internal Models) perusteella yritysvaluulle parametrikertoimen, joka kasvatti yritysvaluun riskipainotettuja eriä. Yritysvaluun määrää kasvoi vuodenvaihteesta. Kesäkuussa tuli voimaan EU:n vakavaraisuusasetuksen muutos (CRR2), joka kasvatti johdannaisten vastapuoliriskiä ennakoitun mukaisesti. Syyskuussa OP Ryhmä otti käyttöön kalibroidut parametrit vähittäis- ja yritysvaluissa. Parametrien käyttöönotto kasvatti hieman riskipainotettuja eriä ja pienensi hieman odotettua tappiota. Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän sisäiset vakuutusyhtiösijoitukset käsitellään riskipainotettuina erinä EKP:n luvan mukaisesti. Oman pääoman ehtoisiin sijoituksiin sisältyy konsernin sisäisiä vakuutusyhtiöomistuksia riskipainotettuina erinä 3,9 miljardia euroa.

OP Yrityspankki -konserni kuuluu OP Ryhmään, jonka vakavaraisuutta valvotaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymän (Rava) valvonnasta annetun lain mukaan. Osana OP Ryhmää OP Yrityspankki Oyj on EKP:n valvonnassa. OP Ryhmä esittää vakavaraisuutta koskevat tiedot tilinpäätöstiedotteessa sekä osa- ja puolivuositiedotteissa yhteenliittymälain mukaan. OP Ryhmä myös julkistaa ns. Pilari III:n mukaiset vakavaraisuustiedot.

Finanssivalvonta tekee makrovakauspäätöksen neljännesvuosittain. Finanssivalvonta päätti syyskuussa 2021 edelleen olla asettamatta pankeille syklistä vähentävää lisäpääomavaatimusta.

Kokonaisriski 30.9.2021,
yhteensä 29,5 mrd. €
(muutos vuoden alusta 6 %)

OP Ryhmä suunnittelee siirtyvänsä käyttämään vuoden 2021 viimeisen vuosineljänneksen aikana vakuutusyhtiöiden riskipainojen laskennassa yksinkertaista menetelmää, joka heikentää CET1-vakavaraisuutta noin 0,7 prosenttiyksikköä. Vaikutus OP Yrityspankkiin poistuu konsernin rakennejärjestelyn toteutumisen myötä.

OP Ryhmä käy EKP:n kanssa keskustelua sisäisten mallien (IRBA, Internal Ratings-Based Approach) soveltamisen laajuuden uudelleenarvioinnista. Tämänhetkisen arvion

mukaan IRBA-laajuuden muutos voi heikentää OP Yrityspankki -konsernin CET1 -vakavaraisuutta noin 0,4 prosenttiyksikköä. Muutoksen lopullinen vaikutus ja käyttöönottojen aikataulu tarkentuvat valvojan kanssa käytävien keskustelujen ja IRBA-laajuuden muutokseen liittyvän lupaprosessin myötä.

Kriisinratkaisusta annetun lain mukaiset velat

Luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua koskevan sääntelyn mukaan kriisinratkaisuviranomaisella on oikeus puuttua pankin liikkeeseen laskemien sijoitus tuotteiden ehtoihin sijoittajan asemaan vaikuttavalla tavalla. OP Ryhmän kriisinratkaisuviranomainen on Brysselissä toimiva EU:n kriisinratkaisuneuvosto (Single Resolution Board, SRB). SRB on vahvistanut OP Ryhmän kriisinratkaisustrategian, jossa kriisinratkaisutoimet kohdistettaisiin OP-yhteensijäisiin ja kriisinratkaisutilanteessa muodostettavaan uuteen OP Yrityspankkiin.

Kriisinratkaisuviranomainen päivitti 14.5.2021 OP Ryhmän omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen MREL -vaateen (Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities). Päivitetty MREL -vaade on 25,8 prosenttia kokonaisriskin määrästä ja 10,12 prosenttia vähimmäisomavaraisuusasteen vastuiden määrästä, ja se tulee voimaan 1.1.2022.

Osana MREL -vaadetta kriisinratkaisuviranomainen on asettanut OP Ryhmälle EU:n kriisinratkaisuasetuksen mukaisen uuden subordinaatiovaateen.

Subordinaatiovaatimuksen perusteella määräytyy, kuinka suuri osa MREL -vaateesta on täytettävä omilla varoilla tai heikommassa etuoikeusasemassa olevilla veloilla. MREL -vaadetta täydentävä subordinaatiovaade on vuoden 2022 alusta alkaen 22 prosenttia kokonaisriskin määrästä ja 10,11 prosenttia vähimmäisomavaraisuusasteen vastuiden määrästä. Vuoden 2024 alusta alkaen subordinaatiovaade on 24 prosenttia kokonaisriskin määrästä ja 10,12 prosenttia vähimmäisomavaraisuusasteen vastuiden määrästä.

OP Ryhmän MREL -vaateet määräytyvät vähimmäisomavaraisuusasteen vastuiden mukaisesti. MREL -suhdeluku oli 14,6 prosenttia ja subordinaatiovaateen mukainen MREL -suhdeluku huomattavasti etuoikeuden veloilla 10,5 prosenttia. Puskuri MREL -vaateeseen oli 7,2 miljardia euroa ja subordinaatiovaateeseen 0,7 miljardia euroa.

Vahinkovakuutusyhtiön vakavaraisuus

Pohjola Vakuutusyhtiön vakavaraisuusaste on vahva. Omia varoja vahvisti hyvä vakuutustekninen tulos ja sijoitusten arvonnousu. Pääomavaadetta kasvatti markkinariskien kasvu. Myös korkotason nousu vahvisti osaltaan vakavaraisuutta.

	30.9.2021	31.12.2020
Omat varat, milj. €*	1 467	1 205
Pääomavaade, milj. €*	786	762
Solvenssisuhde, %*	187	158
Solvenssisuhde, % (Ilman siirtymäsäännöstä)	187	158

*siirtymäsäännökset huomioiden

Luottoluokitukset

OP Yrityspankki Oyj:n luottoluokitukset 30.9.2021

Luokituslaitos	Lyhyt varain-hankinta	Näkymä	Pitkä varain-hankinta	Näkymä
Standard & Poor's	A-1+	-	AA-	Vakaa
Moody's	P-1	Vakaa	Aa3	Vakaa

Pohjola Vakuutus Oy:n luottoluokitukset 30.9.2021

Luokituslaitos	Luottoluokitus	Näkymä
Standard & Poor's	A+	Vakaa
Moody's	A2	Vakaa

OP Yrityspankki Oyj:llä on luottoluokitukset Standard & Poor's Global Ratings Europe Limitedistä ja Moody's Investors Service (Nordics) AB:stä. Pohjola Vakuutus Oy:llä on luottoluokitukset Standard & Poor's Credit Market Services Europe Limitedistä ja Moody's Deutschland GmbH:sta. Yhtiöiden luottokelpoisuutta arvioidessaan luottoluokituslaitokset ottavat huomioon koko OP Ryhmän taloudellisen aseman.

Riskiasema

OP Ryhmän riskinoton periaatteiden lähtökohtana on, että OP Ryhmä ottaa kantaakseen pääosin ryhmän perustehtävän hoitamisesta syntyviä riskejä. Riskinotossaan OP Ryhmä korostaa maltillisuutta, vastuullisuutta ja huolellista toimintatapaa. Riskinottoa suunnataan ja rajataan toimivan johdon valmistelemilla ja ylimmän johdon hyväksymillä periaatteilla ja limiiteillä.

Toiminta on menestyksekkästä, kun luottamus pääoman, finanssipääomien ja likviditeetin lisäksi OP Ryhmällä on käytettävissä monipuolista tietoa asiakkaiden tulevaisuuteen vaikuttavista tekijöistä sekä osaamista käyttää tätä tietoa. Riskinotto perustuu siihen, että ymmärretään asiakkaiden tulevaan toimintaan ja menestykseen vaikuttavat seikat sekä nykyisen kaltaisessa toimintaympäristössä että tilanteissa, joissa toimintaympäristöön kohdistuu äkillinen shokki tai trendinomaiset muutokset.

Toimintaympäristöä analysoidaan osana jatkuvaa strategiaprosessia. Megatrendit ja tulevaisuudenkuvat strategian taustalla heijastavat muutosvoimia, jotka vaikuttavat OP Ryhmän ja sen asiakkaiden arkeen, olosuhteisiin ja tulevaisuuteen. Tällaisia toimintaympäristöä muovaavia tekijöitä ovat muun muassa kestävä kehitys ja vastuullisuus (ESG), väestön demografinen muutos ja teknologian nopea kehitys.

Esimerkiksi ilmasto- ja ympäristömuutoksia tarkastellaan huolellisesti, jotta ymmärretään niiden vaikutukset asiakkaiden tulevaan menestykseen. Neuvonnalla ja liiketoimintapäätöksillä halutaan tukea asiakkaita kehittämään kestävä ja menestyvä liiketoimintaa. Samalla varmistetaan, että OP Ryhmän toiminta on pitkällä tähtäimellä kannattavaa ja arvojen mukaista.

OP Ryhmän liiketoiminta kattaa laajasti finanssisektorin eri osa-alueet, joten taloudellisen toimintaympäristön ulkopuolelta tulevien yllättävien shokkien suorat ja epäsuorat vaikutukset OP Ryhmän asiakkaiden menestykseen sekä OP Ryhmän toimitiloihin, tietotekniseen infrastruktuuriin ja henkilökuntaan voivat olla moninaiset. Realisoituessaan ne voivat vaikuttaa riskiasemaan, pääomitukseseen, likviditeettiin ja päivittäisen toiminnan jatkuvuuteen useilla tavoilla. Tällaisten potentiaalisten shokkien vaikutuksia tehdään näkyviksi skenaariotyöskentelyn keinoin.

Operatiivisten riskien taso säilyi tavoitteen mukaisesti maltillisella tasolla. Toteutuneista operatiivisista riskeistä aiheutui 4 miljoonan euron (1) bruttotappiot. Operatiivisten riskien näkökulmasta koronaviruspandemian vaikutukset OP Yrityspankki -konserniin olivat katsauskaudella lieviä.

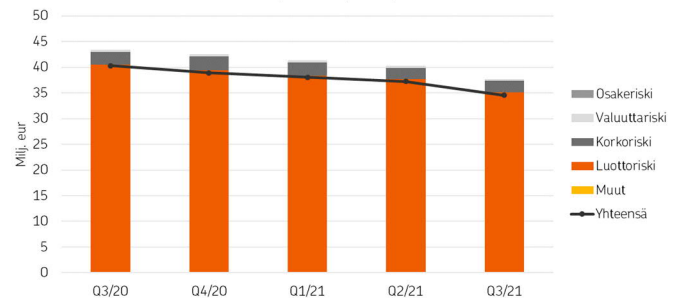
Yrityspankki

Yrityspankin keskeiset riskit ovat asiakasliiketoiminnasta syntyvä luottoriski sekä markkinariski.

Pankkitoiminnan luottoriskiasema säilyi koronaviruspandemiasta huolimatta vakaana ja riskitasoltaan maltillisena.

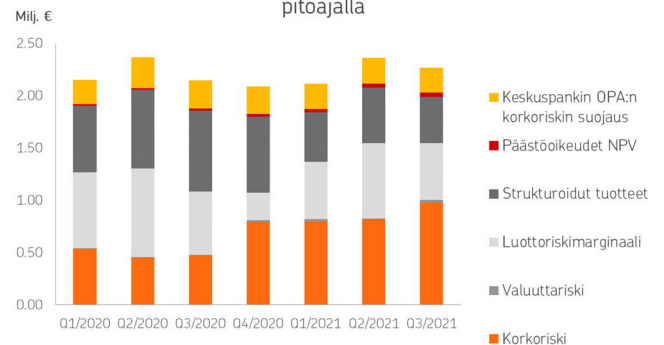
Yrityspankin pitkäaikaisten sijoitusten markkinariskitaso on laskenut katsauskaudella. Omaisuuslajijakaumaan ei tehty merkittäviä muutoksia katsauskaudella. Sijoitusten markkinariskiä mittaava VaR-tunnusluku oli katsauskauden lopussa 35 miljoonaa euroa (39). VaR-tunnusluku sisältää likviditeettireservin ja pankkitoiminnan pitkäaikaiset joukkovelkakirjalainasijoitukset sekä niiden korkoriskiä suojaavat johdannaiset.

Yrityspankin markkinariskin VaR 95 % luottamustasolla ja 10 päivän pitoajalla

Markets-toiminnan ja sisäisen pankin korkoriskiposition markkinariskiä mittaava Expected Shortfall (ES) -luku pysyi maltillisella tasolla.

Markkinariskin ES 97,5 % luottamustasolla ja 1 päivän pitoajalla

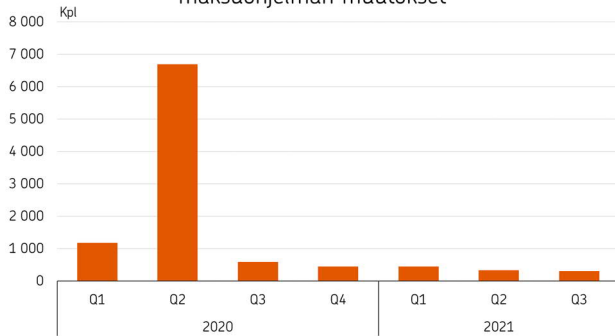
Yrityspankin rahoitustaseen korkoriski mitattuna yhden prosenttiyksikön koron muutoksen vaikutuksena 12 kuukauden korkokatteeseen oli katsauskauden lopussa 36 miljoonaa euroa. Korkojen nousu kasvattaa korkotulon riskiä. Korkotuloriski lasketaan yhden vuoden aikaperiodille jakamalla kolmen seuraavan vuoden korkotuloriskin summa kolmella.

Yritysassiakkaiden lyhennysvapaat ja maksuohjelman muutokset

Katsauskaudella OP Yrityspankki myönsi maksuohjelman muutoksia ja lyhennysvapaita noin 1 100 yritysasiakkaan luottoon. Vertailukaudella luottojen maksuohjelman muutoksia ja lyhennysvapaita myönnettiin noin 8 500 yritysasiakkaan luottoon.

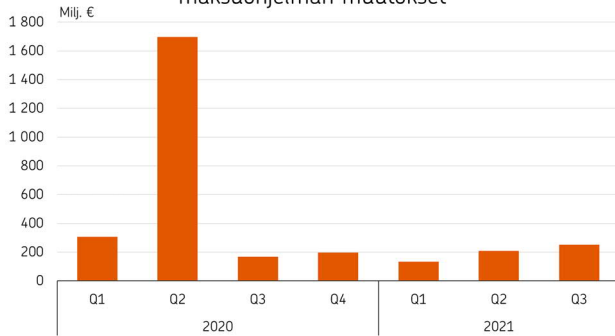
Maksuohjelman muutokset ovat voimassa pääsääntöisesti lainan erääntymiseen asti, mutta lyhennysvapaat myönnetään tietyille ajanjaksolle. Katsauskaudella myönnetty luottojen lyhennysvapaat ja maksuohjelman muutokset kohdistuivat 0,6 miljardin euron vastuisiin. Vertailukaudella yrityksille myönnetty luottojen lyhennysvapaat ja maksuohjelman muutokset kohdistuivat 2,2 miljardin euron vastuisiin.

Yritysassiakkaiden lyhennysvapaat ja maksuohjelman muutokset

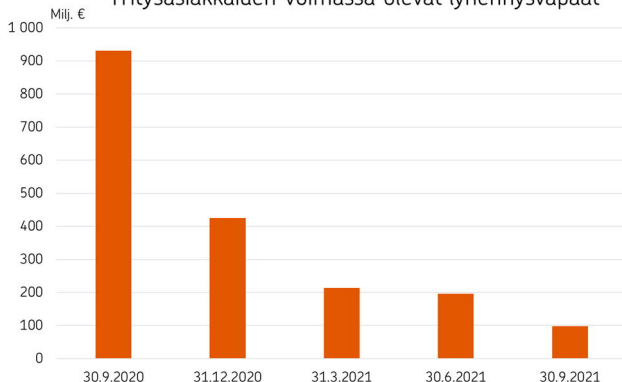
Kuvassa esitetään yritysassiakkaiden toteutuneiden maksuohjelman muutosten ja lyhennysvapaiden kappalemäärät katsauskaudelta ja vertailuvuodelta vuosineljänneksittäin. Seuranta on yhdenmukaistettu OP Ryhmän henkilöasiakkaiden seurannan kanssa ja vertailutietoja on oikaistu.

Yritysassiakkaiden lyhennysvapaat ja maksuohjelman muutokset

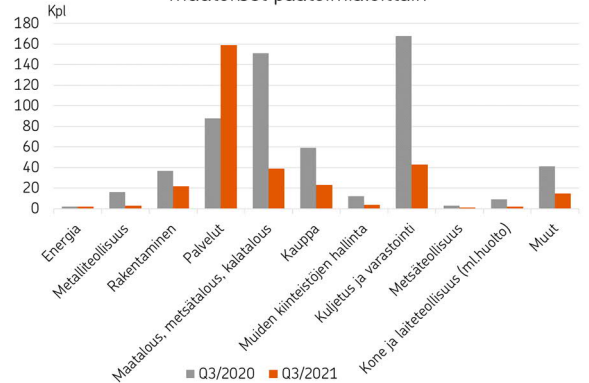
Kuvassa esitetään yritysassiakkaiden voimassa olevien niiden vastuiden euromäärät, joihin toteutettiin maksuohjelman muutos tai lyhennysvapaa vuosineljänneksen aikana. Tilanne esitetään sekä katsauskaudelta että vertailuvuodelta. Seuranta on yhdenmukaistettu OP Ryhmän henkilöasiakkaiden seurannan kanssa ja vertailutietoja on oikaistu.

Yritysassiakkaiden voimassa olevat lyhennysvapaat

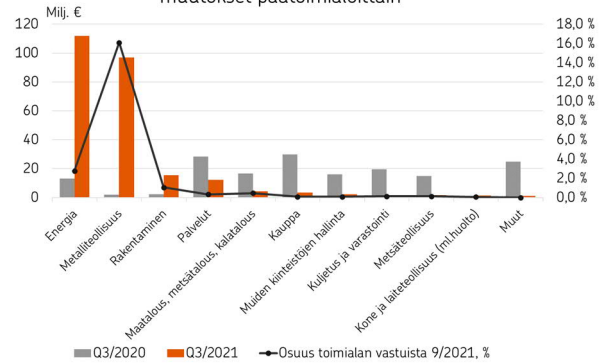
Kuvassa esitetään niiden vastuiden yhteismäärät, joihin yritysassiakkaiden voimassa olevat lyhennysvapaat kohdistuvat.

Yritysassiakkaiden lyhennysvapaat ja maksuohjelman muutokset päätoimialoittain

Kuvassa esitetään yritysassiakkaiden toteutuneiden lyhennysvapaiden ja maksuohjelmien muutoksien kappalemäärät toimialoittain katsauskauden ja vertailukauden kolmannelta vuosineljännekseltä.

Yritysassiakkaiden lyhennysvapaat ja maksuohjelman muutokset päätoimialoittain

Kuvassa esitetään toimialoittain yritysten vastuut, joihin katsauskauden ja vertailukauden kolmannen vuosineljänneksen aikana toteutetut lyhennysvapaat ja maksuohjelmien muutokset kohdistuivat. Kuvassa esitetään myös toimialoittain prosenttiosuudet vastuista, joihin tehtiin lyhennysvapaa tai maksuohjelman muutos.

Lainanhoitajoukot ja järjestämättömät saamiset

	Terveet lainanhoitajoukot (brutto)		Järjestämättömät saamiset (brutto)		Ongelmasaamiset (brutto)		Tappiota koskeva vähennyserä		Ongelmasaamiset (netto)	
	30.9.2021	31.12.2020	30.9.2021	31.12.2020	30.9.2021	31.12.2020	30.9.2021	31.12.2020	30.9.2021	31.12.2020
Yli 90 pv erääntyneet saamiset, mrd. €			0,18	0,13	0,18	0,13	0,09	0,08	0,09	0,05
Todennäköisesti maksamatta jäävät saamiset, mrd. €			0,31	0,49	0,31	0,49	0,08	0,13	0,23	0,35
Lainanhoitajoukostaamiset, mrd. €	0,17	0,25	0,15	0,10	0,32	0,34	0,04	0,05	0,27	0,30
Yhteensä, mrd. €	0,17	0,25	0,64	0,71	0,82	0,96	0,22	0,26	0,59	0,70

Tunnuslukuja

	30.9.2021	31.12.2020
Ongelmasaamiset vastuista, %	2,43	2,99
Järjestämättömät saamiset vastuista, %	1,92	2,22
Terveet lainanhoitajoukostaamiset vastuista, %	0,51	0,77
Terveet lainanhoitajoukostaamiset ongelmasaamisista, %	21,2	25,8
Tappiota koskeva vähennyserä (saamiset asiakkailta) ongelmasaamisista, %	35,6	32,1

Tunnusluvut muutettiin vuoden 2021 alusta nettomääräisestä bruttomääräiseksi, eli järjestämättömät saamiset eivät sisällä enää tappiota koskevaa vähennyserää. Samassa yhteydessä siirryttiin käyttämään kattavampaa ongelmasaamisten käsitettä, joka sisältää kaikki taseen ulkopuoliset järjestämättömät saamiset. Tunnuslukujen uusi nimittäjä sisältää luotto- ja takauskannan lisäksi siirtyvät korkosaamiset sekä käyttämättömät luottojärjestelyt. Vertailutiedot on oikaistu.

OP Yrityspankki Oyj:llä oli syyskuun lopussa 7 (6) suurta asiakasriskiä, ja niiden määrä oli yhteensä 3,2 miljardia euroa (2,7). Suurella asiakasriskillä tarkoitetaan sellaista yksittäisen asiakaskokonaisuuden vastuiden määrää, joka vähennyserien ja muiden luottoriskien vähentämistekniikoiden jälkeen ylittää kymmenen prosenttia asiakasriskiä kattavista omista varoista. Kesäkuusta 2021 lähtien asiakasriskiä kattavilla omilla varoilla tarkoitetaan CRR II:n mukaisesti Tier 1 -omia varoja. Vertailukauden tiedot on oikaistu.

Baltian pankkitoiminnan vastuut olivat 3,9 miljardia euroa (3,6), joka oli 9,8 prosenttia (9,2) Yrityspankki-segmentin pankkitoiminnan vastuista.

OP Yhteenliittymän tappiota koskevan vähennyserän jakautuminen toimialoittain esitetään OP Yhteenliittymän vakavaraisuusraportissa 30.9.2021.

Vakuutus

Vahinkovakuutuksen keskeiset riskit ovat vahinkokehitykseen liittyvät vakuutustekniset riskit, vakuutusvelan katteena olevien sijoitusten markkinariskit, eläkemutoisen

vakuutusvelan edunsaajien eliniän odotteen ennakoitua nopeampi kasvu, vakuutusvelan arvostamisessa käytetty korkotaso sekä vakuutusvelan diskonttokoron ja markkinakorkojen välinen ero.

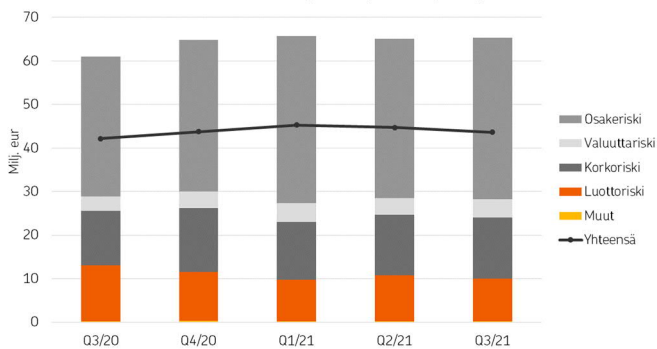
Eliniän odotteen kasvu yhdellä vuodella kasvattaisi eläkemutoista vakuutusvelkaa 47 miljoonaa euroa (48). Vakuutusvelan arvostamisessa käytetyn korkotason lasku 0,1 prosenttiyksiköllä kasvattaisi vakuutusvelkaa 31 miljoonaa euroa (31). Vertailukauden luku on oikaistu vastaamaan nykyistä laskentaa.

Vahinkovakuutuksen vakuutusteknisissä riskeissä ei tapahtunut merkittäviä muutoksia. Vahinkovakuutuksen merkittävin markkinariski on markkinakorkojen laskun vakuutusvelan arvoa ja pääomavaadetta nostava vaikutus. Vakuutusvelan arvostamisessa käytettävän korkotason muutosten aiheuttamaa tulovaihtelua vaimennetaan johdannaispimuksilla.

Vahinkovakuutus-liiketoiminta-alueen sijoitustaseen markkinariskitason kehitys on ollut kuluvan vuoden aikana

vakaa. Riskiä mittaava VaR-tunnusluku oli katsauskauden lopussa 44 miljoonaa euroa (44). VaR-tunnusluku sisältää yhtiön sijoitustaseen mukaan lukien sijoitukset, vakuutusvelan ja vakuutusvelan korkoriskiä suojaavat johdannaiset. Vertailuvuosien tiedot on oikaistu vastaamaan nykyistä seurainta.

Vahinkovakuutuksen markkinariskin VaR 95 % luottamustasolla ja 10 päivän pitoajalla

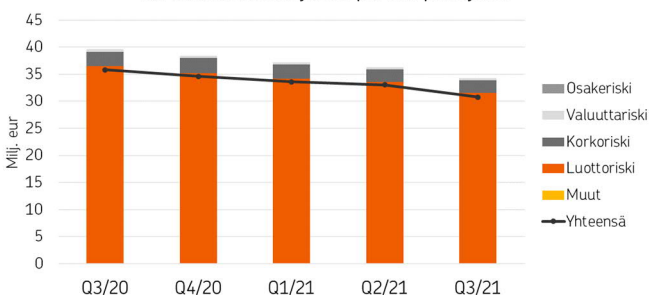
Muu toiminta

Muu toiminta -segmentin keskeiset riskit ovat likviditeettireservin luotto- ja markkinariskit sekä likviditeettiriskit. Merkittävien markkinariskitekijä on luottoriskimarginaalien muutosten vaikutukset likviditeettireserviin sisältyvien saamistodistusten arvoon.

Konsernin rahoitus- ja maksuvalmius on vahva. Rahoituksen saatavuus on säilynyt hyvänä.

Likviditeettireservin saamistodistusten markkinariski (VaR 95 %) pysyi vakaana katsauskaudella. Omaisuuslajijakaumassa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia. Likviditeettireservin markkinariskiä mittaava VaR-tunnusluku oli katsauskauden lopussa 31 miljoonaa euroa (35). VaR-tunnusluku sisältää likviditeettireservin pitkäaikaiset joukkovelkakirjalainasijoitukset ja niiden korkoriskiä suojaavat johdannaissopimukset.

Likviditeettireservin markkinariskin VaR 95 % luottamustasolla ja 10 päivän pitoajalla

OP Ryhmä turvaa maksuvalmiutensa OP Yrityspankin ylläpitämällä likviditeettireservillä, joka muodostuu pääasiassa talletuksista keskuspankkiin ja keskuspankkirahoituksen vakuudeksi kelpaavista saamisista. Likviditeettireservi riittää kattamaan lyhyen aikavälin rahoitustarpeen tiedossa olevien

ja ennakoitujen maksuvirtojen sekä likviditeettistressiskenaariota osalta.

OP Ryhmän maksuvalmiutta ja likviditeettireservin riittävyyttä seurataan muun muassa maksuvalmiusvaatimusta mittaavalla LCR-suhdeluvulla. Sääntelyn mukaan LCR-suhdeluvun on oltava vähintään 100 prosenttia. OP Ryhmän LCR-suhdeluku oli 255 prosenttia (197) katsauskauden lopussa.

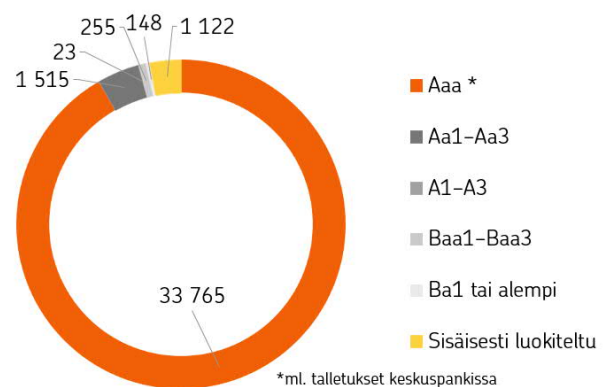
OP Ryhmän pitkäaikaisen rahoituksen riittävyyttä seurataan muun muassa rakenteellista rahoitusriskiä mittaavalla NSFR-suhdeluvulla. Sääntelyssä NSFR-suhdeluvulle on asetettu 100 prosentin vähimmäisvaatimus 30.6.2021 alkaen. OP Ryhmän NSFR-suhdeluku oli 131 prosenttia (123) katsauskauden lopussa.

Likviditeettireservi

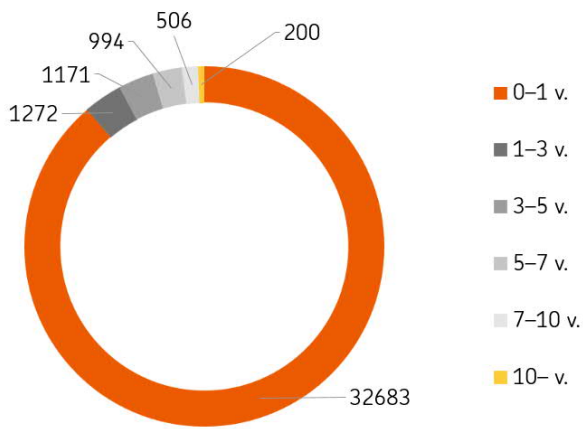
Mrd. €	30.9.2021	31.12.2020	Muutos, %
Talletukset keskuspankissa	32,0	21,6	48,7
Vakuuskelpoiset saamistodistukset	3,7	8,7	-57,5
Vakuuskelpoiset yritysluotot	0,0	0,0	-
Yhteensä	35,7	30,2	18,2
Ei-vakuuskelpoiset saamiset	1,1	1,0	8,1
Likviditeettireservi markkina-arvoin	36,8	31,3	17,8
Vakuuden aliarvostus (Haircut)	-0,4	-0,5	-
Likviditeettireservi vakuusarvoin	36,5	30,8	18,6

Likviditeettireservi sisältää hyvän luottoluokituksen omaavien valtioiden, kuntien, rahoituslaitosten ja yritysten liikkeeseen laskemia saamistodistuksia ja arvopaperistettuja saamia.

Likviditeettireserviin luettavien rahoitusvarojen luottoluokitusjakauma 30.9.2021, milj.€

Likviditeettireserviiniin luettavien rahoitusvarojen
 maturiteettijakauma 30.9.2021, milj.€

OP Ryhmän keskusrahallaitoksena toimivalle OP Yrityspankki Oyj:lle osuuspankit ja OP Osuuskunta tytäryhtiöineen ovat merkittävä asiakasryhmä. Muu toiminta- ja Yrityspankki-segmenttien yhteenlasketuista vastuista 19,3 prosenttia muodostui OP Ryhmään kuuluvien yhteisöjen vastuista. Nämä vastuut kasvoivat vuoden aikana 3,6 miljardia euroa. Luottokelpoisuudeltaan osuuspankkien ja OP Osuuskunnan vastuut ovat investointitasoa.

Segmenttien tulos

OP Yrityspankki -konsernin liiketoimintasegmentit ovat Yrityspankki ja Vakuutus. Muu toiminta -segmentissä esitetään liiketoimintasegmentteihin kuulumaton toiminta. Segmenttiraportointi laaditaan noudattaen konsernin tilinpäätöksen laatimisperiaatteita.

Yrityspankki

- Tulos ennen veroja parani 279 miljoonaan euroon (194).
- Tuotot kasvoivat 14,6 prosenttia 498 miljoonaan euroon. Korkokate kasvoi 2,7 prosenttia 306 miljoonaan euroon. Sijoitustoiminnan nettotuotot kasvoivat 128 miljoonaan euroon (104). Markkinamuutoksista johtuvat johdannaisien luotto- ja vastapuoliriskin (CVA) arvonmuutokset paransivat tulosta 15 miljoonaa euroa (-13). Vertailukauden tieto on oikaistu vastaamaan nykyistä laskentaa.
- Kulut kasvoivat 12,2 prosenttia 194 miljoonaan euroon (173). EU:n vakaussuorituksen osuus kasvusta oli 5 miljoonaa euroa.
- Luottokanta laski vuodessa 0,5 prosenttia 24,4 miljardiin euroon.
- Saamisten arvonalentumiset heikensivät tulosta 25 miljoonaa euroa (66). Järjestämättömät saamiset (brutto) olivat 1,9 prosenttia (2,2) vastuista.
- Merkittävimmät kehityspanostukset kohdistuivat rahoituksen ja maksamisen järjestelmien kehittämiseen.

Avainlukuja

Milj. €	1–9/2021	1–9/2020	Muutos, %	1–12/2020
Korkokate	306	298	2,7	395
Nettopalkkiotuotot	39	20	100,0	36
Sijoitustoiminnan nettotuotot	128	104	23,1	140
Liiketoiminnan muut tuotot	25	13	89,7	16
Tuotot yhteensä	498	434	14,6	587
Henkilöstökulut	51	43	18,6	62
Poistot ja arvonalentumiset	8	10	-16,3	12
Liiketoiminnan muut kulut	135	120	12,2	156
Kulut yhteensä	194	173	12,2	231
Saamisten arvonalentumiset	-25	-66	-61,9	-53
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	0	-2	-	-2
Tulos ennen veroja	279	194	43,8	301
Kulu-tuotto-suhde, %	38,9	39,8	-2,1*	39,3
Järjestämättömät saamiset vastuista, %**	1,9	2,1	-0,2*	2,2
Saamisten arvonalentumiset luotto- ja takauskannasta, %	0,12	0,32	-0,20*	0,20
Koko pääoman tuotto (ROA), %	1,21	0,83	45,4*	1,03
Koko pääoman tuotto ilman OP-bonusia, %	1,21	0,84	44,4*	0,98
	30.9.2021	30.9.2020	Muutos, %	31.12.2020
Luottokanta, mrd. €	24,4	24,6	-0,5	24,0
Takauskanta, mrd. €	3,1	2,5	23,4	2,6
Muut vastuut, mrd. €	5,8	5,1	13,9	5,4
Talletukset, mrd. €	14,7	14,3	3,1	13,1

*Suhdeluvun muutos

**Tunnusluvun sisältöä ja nimeä on muutettu Q1/2021. Vertailutiedot on oikaistu. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin osavuosisikatsauksen Riskiasema-kappaleen Lainanhoitajoustop ja järjestämättömät saamiset -taulukon alla.

Yrityspankki-segmentti tarjoaa yritys- ja yhteisöasiakkaille rahoitus- ja likviditeettihallintapalveluja sekä ulkomaankaupan rahoituspalveluja. Palvelutarjontaan kuuluvat myös velkaemissoiden järjestäminen, corporate finance -palvelut, custody-, osake-, valuutta-, rahamarkkina-, johdannais- ja rahoitusyhtiötuotteet sekä sijoitustutkimus. Virossa, Latviassa ja Liettuaissa OP Yrityspankilla on sivukonttorit ja rahoitusyhtiötuotteita tarjoavat tytäryhtiöt.

Yrityspankin luottokanta laski vuodessa 0,5 prosenttia 24,4 miljardiin euroon. Takauskanta oli 3,1 miljardia euroa (2,5) ja sitovat nostamattomat luottolimiitit 4,3 miljardia euroa (3,9). Yrityspankin tuotot kasvoivat laaja-alaisesti yhteensä 14,6 prosenttia vertailukaudesta.

Yrityspankin merkittävimmät kehityspanostukset kohdistuivat maksamisen ja rahoituksen järjestelmien uudistamiseen. Maksamisen perusjärjestelmien uudistamista ja asiointipalvelujen parantamista jatketaan edelleen.

Katsauskaudella OP mahdollisti ensimmäisenä pankkina Suomessa yritysten monipankkimaksut. OP:n monipankkiominaisuuden avulla yritykset voivat tehdä maksuja eri pankkien tileiltä ja tarkastella niiden tilitapahtumia. Uusi ominaisuus helpottaa yritysten arkea ja kassavirtojen hallintaa tuomalla aiempaa laajemman ja reaaliaikaisemman näkymän kassatilanteeseen. OP Yritystalouden käyttäjät ovat voineet ottaa monipankkiominaisuuden käyttöön kesäkuusta alkaen. OP Yritystalous on OP:n tarjoama digitaalinen talouden hallinnan palvelu yrityksille.

Katsauskauden tulos

Yrityspankin tulos ennen veroja parani 279 miljoonaan euroon (194). Tuotot kasvoivat 14,6 prosenttia. Kulut kasvoivat 12,2 prosenttia. Kulu–tuotto–suhde vahvistui vertailukaudesta 38,9 prosenttiin (39,8).

Korkokate kasvoi 2,7 prosenttia 306 miljoonaan euroon (298). Luottokanta kasvoi 1,8 prosenttia. Nettopalkkiotuotot kasvoivat 39 miljoonaan euroon (20). Nettopalkkiotuotot kasvoivat laaja-alaisesti.

Sijoitustoiminnan nettotuotot kasvoivat 128 miljoonaan euroon (104) johdannaisliiketoiminnan tuottojen kasvun seurauksena. Pitkien korkojen nousu on pienentänyt johdannaissaatavia ja niiden tulosvaikutteisia arvostusoikaisuja.

Liiketoiminnan muut tuotot olivat 25 miljoonaa euroa (13). Saamisten arvonalentumiset heikensivät tulosta 25 miljoonaa euroa (66). Vertailukaudella saamisten arvonalentumisia kasvattivat maksukyvyttömyyden uuden määritelmän käyttöönotto, odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa käytettävien makroekonomisten parametrien koronakriisistä johtuvat muutokset sekä yksittäisten asiakkaiden luottokelpoisuuden heikentyminen. Lopullisia nettoluottotappioita kirjattiin katsauskaudella 43 miljoonaa euroa (52). Järjestämättömät saamiset olivat 1,9 prosenttia (2,2) vastuista.

Kulut olivat 194 miljoonaa euroa (173). Henkilöstökulut kasvoivat 18,6 prosenttia 51 miljoonaan euroon tulospalkkiovarausten kasvettua. Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 12,2 prosenttia 135 miljoonaan euroon (120). ICT-kulut olivat vertailukauden tasolla. EU:n vakausmaksu kasvoi 5 miljoonaa euroa 24,4 miljoonaan euroon.

Vakuutus

- Tulos ennen veroja parani 282 miljoonaan euroon (169). Vakuutuskausi parani vakuutusmaksutuottojen kasvettua ja korvauskulujen laskiessa. Sijoitustuottoja paransivat myyntivoitot.
- Vakuutusmaksutuotot kasvoivat 2,1 prosenttia 1 151 miljoonaan euroon ja korvauskulut laskivat 6,4 prosenttia 622 miljoonaan euroon.
- Kulut kasvoivat 4,8 prosenttia 306 miljoonaan euroon henkilöstökulujen kasvettua.
- Tuotot sijoitustoiminnasta olivat 83 miljoonaa euroa (21) väliaikainen poikkeusmenettely mukaan lukien. Sijoitustaseen nettotuotto käyvin arvo oli 136 miljoonaa euroa (-24).
- Operatiivinen yhdistetty kulusuhde parani 81,8 prosenttiin (86,0) ja operatiivinen riskisuhde 55,2 prosenttiin (60,2). Operatiivinen toimintakulusuhde oli 26,6 prosenttia (25,8).
- Kehityspanostukset kohdistuivat perusjärjestelmämuutukseen sekä verkko- ja mobiilipalveluiden saavutettavuuden ja vakuutusten ostomahdollisuuksien parantamiseen.
- Pohjola Vakuutus keskittyy ydinliiketoimintaansa ja luopuu sairaalaliiketoiminnasta.

Avainlukuja

Milj. €	1-9/2021	1-9/2020	Muutos, %	1-12/2020
Vakuutusmaksutuotot	1 151	1 128	2,1	1 506
Korvauskulut	622	664	-6,4	951
Vakuutuskausi	529	463	14,2	556
Vahinkovakuutuksen nettopalkkiotuotot	-25	-27	-5,0	-36
Terveys ja hyvinvointi, nettopalkkiotuotot	7	6	13,2	8
Nettopalkkiotuotot	-19	-21	-10,1	-28
Sijoitustoiminnan nettotuotot	106	-2	-	80
Muut nettotuotot	-4	-1	333,8	1
Tuotot yhteensä	612	440	39,2	609
Henkilöstökulut	108	94	15,0	46
Poistot ja arvonalentumiset	29	27	7,6	39
Liiketoiminnan muut kulut	168	171	-1,3	229
Kulut yhteensä	306	292	4,8	313
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-2	-2	1,3	-2
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	-23	23	-200,6	-5
Tulos ennen veroja	282	169	66,7	288
Koko pääoman tuotto (ROA), %	5,21	3,31	1,90*	4,07
Koko pääoman tuotto ilman OP-bonusia, %	5,24	3,34	1,90*	4,10
Operatiivinen yhdistetty kulusuhde, %	81,8	86,0		87,8
Operatiivinen riskisuhde, %	55,2	60,2		61,1
Operatiivinen toimintakulusuhde, %	26,6	25,8		26,6

*Suhdeluvun muutos

Vakuutus-segmentti muodostuu vahinkovakuutuksesta sekä terveys- ja hyvinvointiliiketoiminnasta. Vahinkovakuutuksen tuotteisiin kuuluvat yritys- ja henkilöasiakkaille myytävät vahinkovakuutukset. Segmenttiin kuuluvat Pohjola Vakuutus Oy ja Pohjola Sairaala Oy, jolla on viisi sairaalaa.

Pohjola Vakuutus keskittyy jatkossa vahinkovakuutukseen ja luopuu Pohjola Sairaala Oy:stä. Pohjola Vakuutus Oy myy Pohjola Sairaala Oy:n osakekannan kokonaisuudessaan Pihlajalinna-konserniin kuuluvalle Pihlajalinna Terveys Oy:lle. Yrityskaupan yhteydessä Pohjola Vakuutus ja Pihlajalinna solmivat pitkäaikaisen yhteistyösopimuksen terveystuotteiden tuottamista Pohjola Vakuutuksen asiakkaille.

Yrityskaupan toteutuminen edellyttää Kilpailu- ja kuluttajaviraston hyväksynnän.

Merkittävimmät kehityspanostukset kohdistuivat sähköisten asiointi- ja ostopalvelujen kehittämiseen sekä vahinkovakuutuksen perusjärjestelmämuutukseen. Vahinkovakuutuksen perusjärjestelmämuutuksen ensimmäinen käyttöönotto oli maaliskuussa, kun työtapaturma- ja ammattitautivakuutusten uusmyynti siirtyi uudelle alustalle.

Asiakkaat ovat olleet tyytyväisiä Pohjola Sairaalan palveluihin. Leikkausasiakkaiden antama NPS-luku oli tammi-syyskuussa 97 (97).

Katsauskauden tulos

Tulos ennen veroja parani 282 miljoonaan euroon (169) vakuutusteknisen kannattavuuden ja sijoitustoiminnan tuloksen parantuessa. Vakuutuskaute nousi 529 miljoonaan euroon (463). Koronarajoitustoimien myötä taloudellisen toimeliaisuuden lasku, laaja etätyö ja normaalia pienemmät liikennemäärät ovat vähentäneet vahinkoja lähes kaikissa vahinkovakuutuslajeissa.

Vakuutusmaksutuotot

Milj. €	1–9/2021	1–9/2020	Muutos, %
Henkilöasiakkaat	656	643	2,0
Yritysi asiakkaat	495	484	2,2
Yhteensä	1 151	1 127	2,1

Maksutuotot kasvoivat 2,1 prosenttia 1 151 miljoonaan euroon. Henkilöasiakkaissa vakuutusasiointinsa keskittäneiden etutalouksien määrä kasvoi. Yritysi asiakkaiden maksutuotot kasvoivat 2,2 prosenttia. Kasvua hidasti edelleen työtaturma- ja ammattitautivakuutuksen tuottojen lasku.

Korvauskulut laskivat 6,4 prosenttia. Tammi–syyskuussa kirjattiin 82 uutta omaisuuden ja toiminnan suurvahinkoa (78), joiden omalla vastuulla oleva korvausmeno oli yhteensä 74 miljoonaa euroa (89). Tähän luokkaan kuuluvat yli 0,3 miljoonan euron vahingot. Lakisääteisten eläkkeiden korvausvastuun muutokset paransivat tulosta 15 miljoonaa euroa (6).

Muutokset aiempina vuosina tapahtuneisiin vahinkoihin, ilman diskonttokoron muutoksen vaikutusta, paransivat vakuutusteknistä katetta 65 miljoonaa euroa (18). Vahinkovakuutuksen operatiivinen riskisuhde ilman korvausten välillisiä hoitokuluja oli 55,2 prosenttia (60,2).

Kulut kasvoivat 4,8 prosenttia ja olivat 14 miljoonaa euroa suuremmat kuin vertailukaudella. Vahinkovakuutuksen operatiivinen toimintakulusuhde, joka sisältää myös korvausten välilliset hoitokulut, oli 26,6 prosenttia (25,8).

Vahinkovakuutuksen operatiivinen yhdistetty kulusuhde parani 81,8 prosenttiin (86,0). Operatiiviset tunnusluvut eivät sisällä diskonttokoron muutosta.

Sijoitustoiminta

Tuotot sijoitustoiminnasta

Milj. €	1–9/2021	1–9/2020
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	24	8
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	90	6
Jaksotettu hankintameno	0	-1
Vahinkovakuutuserät	-13	-16
Osakkuusyhtiöt	4	1
Sijoitustoiminnan nettotuotot	106	-2
Väliaikainen poikkeusmenettely	-23	23
Yhteensä	83	21

Tuotot sijoitustoiminnasta, väliaikainen poikkeusmenettely mukaan lukien, olivat 83 miljoonaa euroa (21). Sijoitusten myyntivoitot olivat vahinkovakuutuksessa 62 miljoonaa euroa (8).

Vahinkovakuutuksen sijoitustoiminnan tunnuslukuja

Milj. €	1–9/2021	1–9/2020
Sijoitustaseen nettotuotto, milj. €*	136	-24
Sijoitusten tuotto käyvin arvoin, %	1,0	2,9
Korkosijoitusten Running Yield, %	0,9	1,2
	30.9.2021	31.12.2020
Sijoituskanta, milj. €	4 196	4 102
Investointitasolle luokiteltujen sijoitusten osuus, %	92	92
Vähintään A-luokiteltuja saamisia, %	56	58
Modifioitu duraatio	3,2	3,5

*Sijoitustaseen nettotuotto on laskettu vähentämällä koko sijoitusomaisuuden tuotoista markkinaehtoisien vakuutusvelan arvonmuutos.

Muu toiminta

- Tulos ennen veroja oli -92 miljoonaa euroa (-43).
- Tulos sisälsi saamistodistusten myyntivoittoja 2 miljoonaa euroa (1).
- Maksuvalmius säilyi vahvana.

Avainlukuja

Milj. €	1–9/2021	1–9/2020	Muutos, %	1–12/2020
Korkokate	-64	-46	-	-59
Nettopalkkiotuotot	-3	-2	-	-2
Sijoitustoiminnan nettotuotot	0	10	-97,2	10
Liiketoiminnan muut tuotot	14	10	42,9	15
Tuotot yhteensä	-53	-28	-	-37
Henkilöstökulut	3	3	13,3	3
Muut kulut	36	13	176,3	19
Kulut yhteensä	39	16	148,3	22
Saamisten arvonalentumiset	0	1	-36,9	1
Tulos ennen veroja	-92	-43	-	-58
Saamiset ja velat yhteenliittymän keskusyhteisölle ja jäsenluottolaitoksille, nettorahoitusasema, mrd. €	-13,8	-8,5	-	-10,7

Muuhun toimintaan on keskitetty OP Ryhmää tukevat toiminnot, kuten keskuspankki. Keskuspankin vastuulla on jäsenluottolaitosten ja keskusyhteisökonsernin rahoituksen ja maksuvalmiuden hallinta. Se vastaa myös OP Ryhmän tukkuvarainhankinnasta yhdessä OP-Asuntoluottopankki Oyj:n kanssa. Liiketoiminnan tuotot muodostuvat pääosin korkokatteesta ja sijoitustoiminnan nettotuotoista. Sen merkittävimmät riskilajit ovat markkinariskit ja luottoriski. Muussa toiminnassa esitetään lisäksi ne tuotot, kulut, sijoitukset ja pääomat, joita ei ole kohdistettu liiketoimintasegmenteille.

Katsauskauden tulos

Muu toiminta -segmentin tulos ennen veroja oli 92 miljoonaa euroa negatiivinen (-43). Tulos ennen veroja käyvin arvo oli -85 miljoonaa euroa (-29).

Korkokate oli 64 miljoonaa euroa negatiivinen (-46). Korkokatetta heikensivät varainhankintasuunnitelman mukaisesti vuonna 2020 liikkeeseen lasketut toissijaisen oman pääoman ehtoiset ja vuonna 2021 liikkeeseen lasketut senior non-preferred -etu oikeusluokan joukkovelkakirjat, joiden luottoriskimarginaali on senior -ehtoisia joukkovelkakirjalainoja korkeampi. Korkokatetta heikensi myös huhtikuussa lunastetun pääomallainan korkosuojan purkamisesta aiheutunut kertaluontoinen kustannus.

Katsauskauden kuluja kasvatti vuonna 2021 käynnistynyt TLTRO-rahoituksen EKP:n talletuskoron ylittävän marginaalin välittäminen OP Ryhmän sisällä.

Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 0 miljoonaa euroa (10). Sijoitustoiminnan nettotuotot sisälsivät saamistodistusten myyntivoittoja 2 miljoonaa euroa (1).

Senior- ja senior non-preferred -ehtoisen tukkuvarainhankinnan velkakirjojen sekä TLTRO-rahoituksen keskimarginaali oli syyskuun lopussa 17 korkopistettä (20). Kustannusta madaltaa TLTRO-rahoitus.

OP Yrityspankki osallistui maaliskuussa TLTRO III:n seitsemänteen operaatioon 5,0 miljardilla eurolla ja kesäkuussa kahdeksanteen operaatioon 3,0 miljardilla eurolla. OP Yrityspankilla oli syyskuun lopussa TLTRO III -rahoitusta yhteensä 16,0 miljardia euroa. Maaliskuussa OP Yrityspankki laski liikkeeseen kaksi senior non-preferred -ehtoista joukkovelkakirjalainaa ja kesäkuussa ja syyskuussa yhden. Maaliskuussa liikkeeseen lasketut lainat olivat 500 miljoonaa euroa 5 vuoden maturiteetilla ja 300 miljoonaa euroa 10 vuoden maturiteetilla. Kesäkuussa ja syyskuussa liikkeeseen lasketut lainat olivat 500 miljoonan euron suuruisia 7 vuoden maturiteetilla.

Tammi-syyskuussa laskettiin liikkeeseen pitkäaikaisia joukkovelkakirjalainoja yhteensä 2,5 miljardia euroa.

Euroopan keskuspankin neuvosto muutti vuonna 2020 TLTRO III -rahoituksen ehtoja edistääkseen pankkien luotonantoa tahoille, joihin koronaviruspandemia on vakavimmin vaikuttanut. Muutettujen ehtojen mukaan korko aikavälillä 24.6.2020–23.6.2022 voi olla EKP:n talletuskorko (raportointihetkellä -0,50 %) miinus 0,50 % ja tämän jälkeiselle lainan maturiteetille parhaimmillaan EKP:n talletuskorko. Alennettu korko on ehdollinen nettoluotonannon kasvukriteerien täyttymiselle.

Korko aikavälillä 24.6.2020–23.6.2021 määräytyi 31.3.2021 umpeutuneen nettoluotonannon tarkastelujakson

perusteella. Nämä kasvukriteerit OP Ryhmä arvioi täyttäneensä. Lopullinen korko määräytyy TLTRO III -operaation erääntyessä.

Kuluvan korkojakson osalta OP Ryhmä seuraa kasvukriteerien täytymisen ehtoja. Mikäli johto myöhemmin päivittää arvionsa kuluvan korkojakson nettoluotonannon kasvukriteerien täyttymisestä, kirjataan positiivinen tulosvaikutus pohjakoron päälle saatavasta lisämarginaalista kertavaikutteisesti IFRS 9 -standardin mukaisesti. OP Ryhmä on arvioinut, että TLTRO III -rahoitus täyttää markkinaehtoisen rahoituksen ehdot ja käsitellään IFRS 9 -standardin mukaisesti.

Yhteenliittymän keskusyhteisön ja jäsenluottolaitosten sijoitukset OP Yrityspankkiin olivat katsauskauden päättyessä 13,8 miljardia euroa suuremmat kuin niiden keskuspankista ottama rahoitus. Määrän kasvuun ovat vaikuttaneet jäsenluottolaitosten OP Yrityspankkiin tekemät maksuvalmiustalletukset sekä OP-Asuntoluottopankin katettujen joukkovelkakirjojen määrän kasvu vertailukaudesta, joka on ohjautunut osittain sijoituksina keskuspankkiin.

Konsernin rahoitusasema ja maksuvalmius on vahva.

OP Yrityspankki lunasti 12.4.2021 takaisin maaliskuussa 2005 liikkeeseen laskemansa 50 miljoonan euron eräpäivättömän pääomalainan ja 30.8.2021 marraskuussa 2005 liikkeeseen laskemansa 40 miljoonan eräpäivättömän pääomalainan.

Palvelukehittäminen

OP Yrityspankki investoi jatkuvasti toimintansa kehittämiseen ja asiakaskokemuksen parantamiseen. Palvelutoiminnan kehittämiseen liittyvistä kustannuksista merkittävä osa muodostuu ICT-investoinneista.

OP Yrityspankin palvelukehittämiseen ja tuotannon ylläpitoon liittyvät ICT-kulut olivat yhteensä 161 miljoonaa euroa (155). Nämä sisältävät lisenssimaksuja, ostettuja palveluita, muita hankkeisiin liittyviä ulkoisia kustannuksia sekä omaa työtä. Kehittämismenot yhteensä olivat 53 miljoonaa euroa (54). Kehittämismenoista aktivoitiin 26 miljoonaa euroa (28).

OP Ryhmä solmi keväällä 2019 viisivuotisen sopimuksen Tata Consultancy Services Ltd:n (TCS) kanssa ICT-palveluiden tuottamisesta. Sopimus kattaa OP Ryhmän käyttämät ICT-infrastrukturipalvelut kuten keskuskone-, palvelin- ja kapasiteettipalvelut. Lisäksi sopimukseen kuuluvat konesali- ja pilvipalvelut. ICT-infrastrukturipalveluiden siirto TCS:lle vietiin loppuun suunnitellusti, ja se päättyi helmikuussa 2021.

OP Ryhmä allekirjoitti helmikuussa 2021 uuden viisivuotisen sopimuksen CGI:n kanssa IT-sovelluspalveluiden tuottamisesta erityisesti vakuutuksen ja osaamiskeskusten alueilla. Sopimus on osa IT-operaatioiden toimintatapojen ja kumppanuuksien tehostamista ja uudistamista.

OP Ryhmä allekirjoitti toukokuussa 2021 uuden viisivuotisen sopimuksen Accenturen kanssa IT-sovelluspalveluiden tuottamisesta erityisesti pankkitoiminnan alueella. Sopimus on osa IT-operaatioiden toimintatapojen ja kumppanuuksien tehostamista ja uudistamista.

OP Ryhmä allekirjoitti kesäkuussa 2021 uuden kuusivuotisen sopimuksen Elisan kanssa koskien työasema- ja tukipalveluiden tuottamista. Sopimus on osa IT-operaatioiden toimintatapojen ja kumppanuuksien tehostamista ja uudistamista.

Yksityiskohtaisempaa tietoa OP Yrityspankin investoinneista sisältyy tämän osavuosisikatsauksen liiketoimintasegmenttikohdaisiin osioihin.

Konsernin rakennejärjestelyt

OP Yrityspankki Oyj ja sen Baltian tytäryhtiöt OP Finance AS (Viro), OP Finance SIA (Latvia) ja AB OP Finance (Liettua) ovat 4.6.2021 ja 22.6.2021 hyväksyneet sulautumissuunnitelman, jonka mukaan Baltian tytäryhtiöt sulautuvat rajat ylittävällä sulautumisella emoyhtiönsä OP Yrityspankki Oyj:öön. Sulautumisen täytäntöönpanon suunniteltu rekisteröintiajankohta on 31.10.2021.

OP Yrityspankki Oyj:n hallitus hyväksyi 2.7.2021 jakautumissuunnitelman, jonka mukaan OP Yrityspankki Oyj:n vahinkovakuutusliiketoimintaa harjoittavan tytäryhtiön, Pohjola Vakuutus Oy:n, osakkeet siirretään OP Osuuskunnan suoraan omistukseen. Jakautumisen täytäntöönpanon suunniteltu rekisteröintiajankohta on 29.11.2021.

Rakennejärjestelyn tavoitteena on yksinkertaistaa OP Ryhmän keskusyhteisökonsernin rakennetta ja hallintoa sekä selkeyttää johtamista. Järjestelyn myötä vahinkovakuutusliiketoimintaa ei enää raportoida osana OP Yrityspankki Oyj:n taloudellisia raportteja. Osittaisjakautumisen jälkeen OP Yrityspankki Oyj harjoittaa yritys pankki- ja keskuspankkiliiketoimintaa.

Pohjola Vakuutus Oy myy Pohjola Sairaala Oy:n osakekannan kokonaisuudessaan Pihlajalinna-konserniin kuuluvalle Pihlajalinna Terveys Oy:lle. Yrityskauppa julkistettiin 2.7.2021. Nettovelaton kauppahinta on 31,8 miljoonaa euroa. Yrityskaupan toteutuminen edellyttää Kilpailu- ja kuluttajaviraston hyväksynnän.

Osana kokonaisrakennejärjestelyä OP Yrityspankki Oyj:n hallitus on 27.10.2021 tehnyt päätöksen, jonka mukaan OP Yrityspankki Oyj myy OP Osuuskunnalle OP Säilytys Oy:n koko osakekannan.

Suunniteltujen rakennejärjestelyiden toteuduttua OP Yrityspankki Oyj:lle ei muodostu raportoitavaa IFRS:n mukaista konsernia. Jatkossa OP Yrityspankki Oyj laatii oman tilinpäätöksensä IFRS:n mukaisesti.

Henkilöstö ja palkitseminen

Konsernin palveluksessa oli katsauskauden lopussa 3 178 henkilöä (2 916). Henkilöstön määrä kasvoi katsauskaudella erityisesti Vakuutus-segmentissä.

Henkilöstö katsauskauden lopussa

	30.9.2021	31.12.2020
Yrityspankki	771	741
Vakuutus	2 365	2 136
Muu toiminta	42	39
Yhteensä	3 178	2 916

OP Ryhmän ja OP Yrityspankin muuttuva palkitseminen koostuu vuonna 2021 koko henkilöstöä koskevasta tulospalkkiojärjestelmästä ja henkilöstörahasosta. Yrityskohtaiset vuosisuunnitelman mukaiset tavoitteet sekä ryhmätasoiset strategiset tavoitteet huomioidaan tulospalkkiojärjestelmän ja henkilöstörahasoston mittareissa. Palkitsemisjärjestelmiä laadittaessa on otettu huomioon finanssi- ja rahoitusalan palkitsemisjärjestelmiä koskeva sääntely. Tarkemmat tiedot muuttuvasta palkitsemisesta on esitetty OP Yrityspankin toimintakertomuksessa ja tilinpäätöksessä 2020.

Vuoden 2021 näkymät

Maailman ja Suomen talouden elpyminen jatkui kolmannella vuosineljänneksellä, mutta nopein elpyminen alkoi jäädä taakse. Talouden toipumista vahvisti koronapandemian aiheuttamien rajoitusten väheneminen, joka tuki erityisesti palvelusektoreita. Teollisuus kärsi kuitenkin toimitusketjujen

ongelmista, joita talouden nopea koheneminen ja osin yhä myös koronapandemia aiheuttivat.

Monet raaka-aineet ovat kallistuneet nopean elpymisen seurauksena, mikä on nostanut inflaatiota. Inflaation kiihtymisen odotetaan olevan laajalti tilapäistä, mutta energian hinnan kallistuminen syksyllä lisäsi jälleen markkinoiden inflaatiohuolia. Osakemarkkinoiden epävarmuus lisääntyi alkusyksyllä, ja korko-odotukset nousivat.

Talouden elpyminen jatkuu lähiaikoina. Suomessa niin kotitalouksien kuin yritysten taloustilanne on hyvä, ja asuntomarkkinoiden vire jatkuu suotuisana. Lyhyiden markkinakorkojen näkymä on vakaa. Monet tekijät lisäävät kuitenkin näkymiin liittyvää epävarmuutta. Koronapandemia voi yhä johtaa rajoituksiin, jotka hidastavat toipumista. Energian hinnan kallistuminen voi heikentää ostovoimaa ja tuotantoketjuihin liittyvät ongelmat aiheuttaa tuotantokatkoja. Epävarmuus voi myös heijastua rahoitusmarkkinoille.

Pandemiakehityksen äkillinen paheneminen vaikuttaisi OP Yrityspankkiin kolmella tavalla: epävarmuus lisääntyisi rahoitus- ja sijoitusmarkkinoilla sekä taloudessa, asiakkaiden taloudellisten vaikeuksien lisääntyminen kasvattaisi luottoriskiä sekä vähentäisi palveluiden kysyntää, ja lisäksi paheneva tautitilanne voisi vaikeuttaa OP Yrityspankin oman toiminnan tehokasta toteuttamista.

Tuloskehityksen merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät koronaviruspandemian myötä korko- ja sijoitusympäristön muutoksiin sekä arvonalentumisten kehitykseen. Lisäksi tulevaan tuloskehitykseen vaikuttavat markkinoiden kasvuvauhti, kilpailutilanteen muutos ja suurvahinkojen vaikutus korvausmenoihin.

Arvio vuoden 2021 tuloksen kehityksestä annetaan ainoastaan ryhmätasolla OP Ryhmän tilinpäätöstiedotteessa sekä osa- ja puolivuosisikatsauksissa.

Kaikki tässä osavuosisikatsauksessa esitetyt arviot perustuvat tämänhetkiseen näkemykseen toimintaympäristön, OP Yrityspankki -konsernin ja sen eri toimintojen kehityksestä, ja todelliset tulokset voivat olla merkittävästikin erilaiset.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Vaihtoehtoisia tunnuslukuja esitetään kuvaamaan liiketoiminnan taloudellista kehitystä ja parantamaan vertailukelpoisuutta eri raportointikausien välillä. Käytettyjen vaihtoehtoisten tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty alla.

Vaihtoehtoiset tunnusluvut

Oman pääoman tuotto (ROE), %	$\frac{\text{Katsauskauden tulos x (tilikauden päivät/katsauskauden päivät)}}{\text{Oma pääoma (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$
Oman pääoman tuotto (ROE), ilman OP-bonusia, %	$\frac{(\text{Katsauskauden tulos} + \text{OP-bonukset verojen jälkeen}) \times (\text{tilikauden päivät/katsauskauden päivät})}{\text{Oma pääoma (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$
Koko pääoman tuotto (ROA), %	$\frac{\text{Katsauskauden tulos x (tilikauden päivät/katsauskauden päivät)}}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$
Koko pääoman tuotto (ROA), ilman OP-bonusia, %	$\frac{(\text{Katsauskauden tulos} + \text{OP-bonukset verojen jälkeen}) \times (\text{tilikauden päivät/katsauskauden päivät})}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$
Kulujen osuus tuotoista, %	$\frac{\text{Kulut yhteensä}}{\text{Tuotot yhteensä}} \times 100$
Tuotot sijoitustoiminnasta	Sijoitustoiminnan nettotuotot + Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)
Luottokanta	Tase-erä Saamiset asiakkailta
Saamisten arvonalentumiset luotto- ja takauskannasta, %	$\frac{\text{Saamisten arvonalentumiset x (tilikauden päivät/katsauskauden päivät)}}{\text{Luotto- ja takauskanta katsauskauden lopussa}} \times 100$
Talletukset	Tase-erän Velat asiakkaille sisältämät talletukset
Tappiota koskevan vähennyserän kattavuusaste (coverage ratio), %	$\frac{\text{Tappiota koskeva vähennyserä}}{\text{Saamiset asiakkailta (taseen ja taseen ulkopuoliset erät)}} \times 100$
Maksukyvyttömyyden havainnointiaste (default capture rate), %	$\frac{\text{Uudet maksukyvyttömät sopimukset, jotka olivat vaiheessa 2 vertailukaudella}}{\text{Uudet maksukyvyttömät sopimukset katsauskaudella}} \times 100$

Vahinkovakuutuksen tunnusluvut:

Operatiivinen vahinkosuhte, %	$\frac{\text{Korvauskulut pl. laskuperustemuutokset ja yrityskauppojen yhteydessä syntyneiden aineettomien erien poistot}}{\text{Vakuutusmaksutuotot pl. laskuperustemuutokset (netto)}} \times 100$
Operatiivinen liikekulusuhde, %	$\frac{\text{Liikekulut}}{\text{Vakuutusmaksutuotot pl. laskuperustemuutokset (netto)}} \times 100$
Operatiivinen yhdistetty kulusuhde, %	Operatiivinen vahinkosuhte + operatiivinen liikekulusuhde Operatiivinen riskisuhte + operatiivinen toimintakulusuhde
Operatiivinen riskisuhte (ilman perustekorkokulua), %	$\frac{\text{Korvaukset pl. korvausten selvittelykulut ja laskuperustemuutokset}}{\text{Vakuutusmaksutuotot (netto) pl. laskuperustemuutokset}} \times 100$
Operatiivinen toimintakulusuhde, %	$\frac{\text{Liikekulut ja korvausten selvittelykulut}}{\text{Vakuutusmaksutuotot (netto) pl. laskuperustemuutokset}} \times 100$

Erillislaskentaan perustuvat tunnusluvut

Vakavaraisuussuhde, %	$\frac{\text{Omat varat yhteensä}}{\text{Kokonaisriski}} \times 100$
-----------------------	--

Tier 1 -vakavaraisuussuhde, %	<u>Ensisijainen pääoma (Tier 1)</u> Kokonaisriski	x 100
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde, %	<u>Ydinpääoma (CET1)</u> Kokonaisriski	x 100
Solvenssisuhde, %	<u>Omat varat</u> Vakavaraisuuspääomavaatimus (SCR)	x 100
Vähimmäisomavaraisuusaste (leverage ratio), %	<u>Ensisijainen pääoma (T1)</u> Vastuiden määrä	x 100
Maksuvalmiusvaatimus (LCR), %	<u>Likvidit varat</u> Likviditeetin ulosvirtaukset - likviditeetin sisään virtaukset stressitilanteessa	x 100
Pysyvän varainhankinnan vaatimus (NSFR), %	<u>Pysyvä varainhankinta</u> Pysyvän varainhankinnan vaade	x 100
Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuussuhde*	<u>Ryhmittymän omat varat yhteensä</u> Ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä yhteensä	x 100
Järjestämättömät saamiset vastuista, %	<u>Järjestämättömät saamiset (brutto)**</u> Vastuut katsauskauden lopussa	x 100
Ongelmasaamiset vastuista, %	<u>Ongelmasaamiset (brutto)***</u> Vastuut katsauskauden lopussa	x 100
Terveet lainanhoitajustosaamiset vastuista, %	<u>Terveet lainanhoitajustosaamiset (brutto)***</u> Vastuut katsauskauden lopussa	x 100
Terveet lainanhoitajustosaamiset ongelmasaamisista, %	<u>Terveet lainanhoitajustosaamiset (brutto)***</u> Ongelmasaamiset katsauskauden lopussa	x 100
Tappiota koskeva vähennyserä (saamiset asiakkailta) ongelmasaamisista, %	<u>Tappiota koskeva vähennyserä, joka kohdistuu tase-erään saamiset asiakkailta</u> Ongelmasaamiset katsauskauden lopussa	x 100
Luotto- ja takaukanta	Luottokanta + takaukanta	
Vastuut	Luotto- ja takaukanta + korkosaamiset + käyttämättömät luottojärjestelyt	
Muut vastuut	Korkosaamiset + käyttämättömät luottojärjestelyt	

*Rava-suhdeluvussa on huomioitu siirtymäsäännökset.

**Järjestämättömillä saamisilla tarkoitetaan yli 90 päivää erääntyneitä saamia ja muita riskillisiksi luokiteltuja saamia sekä tällaisiin saamiin kohdistuvia asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuvia lainanhoitajustoja. Lainanhoitajustot ovat asiakkaan aloitteesta sovittuja helpotuksia alkuperäiseen maksuohjelmaan, ja niillä pyritään auttamaan asiakasta selviytymään väliaikaisista maksuvaikkeuksista.

***Ongelmasaamisilla tarkoitetaan yli 90 päivää erääntyneitä saamia, muita riskillisiksi luokiteltuja saamia sekä tällaisiin tai terveisiin saamiin kohdistuvia asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuvia lainanhoitajustoja. Lainanhoitajustot ovat asiakkaan aloitteesta sovittuja helpotuksia alkuperäiseen maksuohjelmaan, ja niillä pyritään auttamaan asiakasta selviytymään väliaikaisista maksuvaikkeuksista. Terveitä lainanhoitajustosaamia ovat koeajalla olevat järjestämättömistä saamisista jo tervehtyneet lainanhoitajustosaamiset tai saamiset, joissa lainanhoitajusto on tehty sopimukseen, joka ei ollut järjestämätön. Muista kuin asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuneita maksuohjelmamuutoksia ei luokitella ongelmasaamisiksi.

Vakavaraisuustaulukot

Luottolaitosvakavaraisuus

Omat varat, milj. €	30.9.2021	31.12.2020
OP Yrityspankki -konsernin oma pääoma	5 193	4 796
Poistetaan vakuutusyhtiöiden vaikutus omasta pääomasta	-637	-407
Käyvän arvon rahasto, rahavirran suojaus	1	-2
Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	4 557	4 388
Aineettomat hyödykkeet	-30	-40
Eläkevastuun ylikate ja arvostusoikaisut	-32	-28
Ennakoitu voitonjako		
ECL - odotetut tappiot alljäämä	-133	-125
Järjestämättömien vastuiden kattamisvaatimuksesta puuttuva määrä	0	
Ydinpääoma (CET1)	4 362	4 195
Pääomalainat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä		55
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)		55
Ensisijainen pääoma (T1)	4 362	4 249
Debentuurilainat	1 308	1 602
Debentuurilainat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä	174	
Toissijainen pääoma (T2)	1 482	1 602
Omat varat yhteensä	5 843	5 852
Kokonaisriski, milj. €	30.9.2021	31.12.2020
Luotto- ja vastapuoliriski	26 970	25 414
Standardimenetelmä (SA)	3 055	2 943
Valtio- ja keskuspankkivastuut	72	78
Luottolaitosvastuut	4	9
Yritysvastuut	2 946	2 796
Vähittäisvastuut	0	0
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset		11
Muut	32	49
Sisäisten luottoluokitusten menetelmä (IRB)	23 916	22 361
Luottolaitosvastuut	1 152	1 029
Yritysvastuut	16 502	14 455
Vähittäisvastuut	1 939	2 646
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	3 933	3 934
Muut	390	406
Markkina- ja selvitysrisi, standardimenetelmä	1 289	1 096
Operatiivinen riski, standardimenetelmä	1 066	1 190
Vastuun arvonoikaus (CVA)	201	138
Kokonaisriski yhteensä	29 526	27 838

Suhdeluvut, %	30.9.2021	31.12.2020
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	14,8	15,1
Tier1-vakavaraisuussuhde	14,8	15,3
Vakavaraisuussuhde	19,8	21,0
Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöstä, %	30.9.2021	31.12.2020
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	14,8	15,1
Tier1-vakavaraisuussuhde	14,8	15,1
Vakavaraisuussuhde	19,2	20,8
Pääomavaatimus, milj. €	30.9.2021	31.12.2020
Omat varat	5 843	5 852
Pääomavaatimus	3 103	2 925
Puskuri pääomavaatimukseen	2 740	2 927

Pääomavaatimus muodostuu minimivaatimuksesta 8 prosenttia, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 prosenttia ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

TAULUKKO-OSA

Tuloslaskelma

Milj. €	Liite	1-9/2021	1-9/2020	7-9/2021	7-9/2020
Korkokate	2	235	244	82	79
Vakuuskate	3	528	463	209	175
Nettopalkkiotuotot	4	16	-3	2	2
Sijoitustoiminnan nettotuotot	5	237	115	38	89
Liiketoiminnan muut tuotot		21	19	4	5
Tuotot yhteensä		1 037	838	335	349
Henkilöstökulut		162	140	49	41
Poistot ja arvonalentumiset		38	38	13	14
Liiketoiminnan muut kulut	6	318	295	94	87
Kulut yhteensä		519	473	155	143
Saamisten arvonalentumiset	7	-25	-65	-37	2
OP-bonukset omistaja-asiakkaille		-2	-4	-1	-1
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)		-23	23	18	-26
Tulos ennen veroja		469	319	161	181
Tuloverot		93	62	32	36
Kauden tulos		376	257	129	144
Jakautuminen:					
Emoyhtiön omistajien osuus kauden tuloksesta		379	256	131	144
Määräysvallattomien omistajien osuus kauden tuloksesta		-3	1	-2	0
Yhteensä		376	257	129	144

Laaja tuloslaskelma

Milj. €	Liite	1-9/2021	1-9/2020	7-9/2021	7-9/2020
Kauden tulos		376	257	129	144
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteiksi					
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot)		-2	-17	-3	-12
Uudelleenarvostusrahaston muutos		15		15	
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi					
Käyvän arvon rahaston muutos					
Käypään arvoon arvostamisesta		-10	12	7	65
Rahavirran suojauksesta		-3	1	-1	-2
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)		23	-19	-18	26
Tuloverot					
Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteiseksi					
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista/(tappioista)		0	3	1	2
Uudelleenarvostusrahaston muutos		-3		-3	
Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi					
Käypään arvoon arvostamisesta		2	-2	-1	-13
Rahavirran suojauksesta		1	0	0	0
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)		-5	4	4	-5
Kauden laaja tulos		394	238	129	206
Kauden laajan tuloksen jakautuminen:					
Emoyhtiön omistajien osuus kauden laajasta tuloksesta		398	237	131	205
Määräysvallattomien omistajien osuus kauden laajasta tuloksesta		-3	1	-2	0
Yhteensä		394	238	129	206

Tase

Milj. €	Liite	30.9.2021	31.12.2020
Käteiset varat		32 221	21 764
Saamiset luottolaitoksilta		12 342	11 252
Johdannaissopimukset	14	3 810	5 370
Saamiset asiakkailta		24 879	24 485
Sijoitusomaisuus		17 825	18 433
Aineettomat hyödykkeet		30	706
Aineelliset hyödykkeet		11	136
Muut varat		976	1 812
Verosaamiset		25	33
Yhteensä		92 118	83 991
Myytavänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät	1	9	
Omistajille jaettavaksi luokitellut omaisuuserät	1	5 158	
Varat yhteensä		97 284	83 991
Velat luottolaitoksille		42 136	28 888
Johdannaissopimukset		2 859	4 265
Velat asiakkaille		16 763	15 894
Vakuutusvelka	1		3 326
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	8	22 009	21 903
Varaukset ja muut velat		1 762	1 982
Verovelat		344	492
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		2 002	2 444
Yhteensä		87 874	79 194
Myytavänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin liittyvät velat	1	7	
Omistajille jaettavaksi luokiteltuihin omaisuuseriin liittyvät velat	1	4 210	
Velat yhteensä		92 091	79 194
Oma pääoma			
Emoyhtiön omistajien osuus			
Osakepääoma		428	428
Käyvän arvon rahasto	9	133	125
Muut rahastot		1 105	1 093
Kertyneet voittovarot		3 486	3 108
Määräysvallattomien omistajien osuus		43	44
Oma pääoma yhteensä		5 193	4 797
Velat ja oma pääoma yhteensä		97 284	83 991

Oman pääoman muutoslaskelma

Omistajille kuuluva oma pääoma

Milj. €	Osake- pääoma	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voltagevarat	Yhteensä	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2020	428	70	1 093	2 710	4 299	74	4 374
Kauden laaja tulos		-5		242	237	1	238
Kauden tulos				256	256	1	257
Muut laajan tuloksen erät		-5		-14	-19		-19
Voitonjako						-5	-5
Muut				0	0	-13	-13
Oma pääoma 30.9.2020	428	64	1 093	2 951	4 536	57	4 593

Omistajille kuuluva oma pääoma

Milj. €	Osake- pääoma	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voltagevarat	Yhteensä	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2021	428	125	1 093	3 108	4 753	44	4 797
Kauden laaja tulos		8	12	378	398	-3	394
Kauden tulos				379	379	-3	376
Muut laajan tuloksen erät		8	12	-1	19		19
Muut						2	2
Oma pääoma 30.9.2021	428	133	1 105	3 486	5 151	43	5 193

Rahavirtalaskelma

MIJ. €	1-9/2021	1-9/2020
Liiketoiminnan rahavirta		
Kauden tulos	376	257
Oikaisut kauden tulokseen	467	-32
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-4 485	-5 110
Saamiset luottolaitoksilta	-960	-1 618
Johdannaispimukset	-51	-667
Saamiset asiakkailta	-407	-1 260
Sijoitusomaisuus	-3 057	-1 170
Muut varat	-11	-395
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	14 514	12 054
Velat luottolaitoksille	13 388	11 102
Johdannaispimukset	-12	-438
Velat asiakkaille	999	1 196
Vakuutusvelka	11	17
Varaukset ja muut velat	129	177
Maksetut tuloverot	-81	-47
Saadut osingot	24	18
A. Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	10 815	7 140
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-26	-10
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	0	0
B. Investointien rahavirta yhteensä	-25	-10
Rahoituksen rahavirrat		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, muutos	-288	963
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, muutos	198	-305
Maksetut osingot	0	-5
Vuokrasopimusvelat	-4	-4
C. Rahoituksen rahavirta yhteensä	-94	648
Rahavarojen nettomuutos (A+B+C)	10 696	7 778
Rahavarat kauden alussa	21 846	12 902
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	-105	513
Rahavarat kauden lopussa	32 436	21 193
Saadut korot	561	752
Maksetut korot	-425	-553
Rahavarat		
Käteiset varat	32 221	21 110
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	215	83
Yhteensä	32 436	21 193

Segmenttiraportointi

Segmenttikohtaiset tiedot

Tulos tammi–syyskuu 2021, milj. €	Yrityspankki	Vakuutus	Muu toiminta	Konserni- eliminoinnit	Konserni yhteensä
Korkokate	306	-5	-64	-2	235
josta sisäiset nettotulokset ennen veroja	-5		5		
Vakuutuskate		529		-1	528
Nettopalkkiotuotot	39	-19	-3	-1	16
Sijoitustoiminnan nettotuotot	128	106	0	3	237
Liiketoiminnan muut tuotot	25	1	14	-18	21
Tuotot yhteensä	498	612	-53	-20	1 037
Henkilöstökulut	51	108	3		162
Poistot ja arvonalentumiset	8	29	1		38
Liiketoiminnan muut kulut	135	168	35	-20	318
Kulut yhteensä	194	306	39	-20	519
Saamisten arvonalentumiset	-25	0	0		-25
OP-bonukset omistaja-asiakkaille		-2			-2
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)		-23			-23
Tulos ennen veroja	279	282	-92	0	469
Tulos tammi–syyskuu 2020, milj. €					
Korkokate	298	-4	-46	-3	244
josta sisäiset nettotulokset ennen veroja	-17		17		
Vakuutuskate		463		-1	463
Nettopalkkiotuotot	20	-21	-2	0	-3
Sijoitustoiminnan nettotuotot	104	-2	10	2	115
Liiketoiminnan muut tuotot	13	4	10	-7	19
Tuotot yhteensä	434	440	-28	-8	838
Henkilöstökulut	43	94	3	0	140
Poistot ja arvonalentumiset	10	27	1	0	38
Liiketoiminnan muut kulut	120	171	12	-7	295
Kulut yhteensä	173	292	16	-7	473
Saamisten arvonalentumiset	-66	0	1	0	-65
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-2	-2		0	-4
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)		23			23
Tulos ennen veroja	194	169	-43	-1	319

Tase 30.9.2021, milj. €	Yrityspankki	Omistajille jaettavat		Konserni- eliminoinnit	Konserni- yhteensä
		Vakuutus	Muu toiminta		
Käteiset varat	190		32 031		32 221
Saamiset luottolaitoksilta	200	989	12 174	-1 018	12 345
Johdannaissopimukset	3 576	4	237	-6	3 811
Saamiset asiakkailta	25 161		451	-733	24 879
Sijoitusomaisuus	552	3 626	17 273	-18	21 433
Aineettomat hyödykkeet	26	664	17		706
Aineelliset hyödykkeet	5	13	1		18
Muut varat	492	842	487	-3	1 818
Verosaamiset	0	17	25	0	43
Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät		9			9
Varat yhteensä	30 202	6 164	62 696	-1 778	97 284
Velat luottolaitoksille	620		42 239	-724	42 136
Johdannaissopimukset	2 748	6	112	-8	2 859
Velat asiakkaille	14 749	130	3 031	-1 018	16 893
Vakuutusvelka		3 412			3 412
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	1 221		20 815	-27	22 009
Varaukset ja muut velat	892	362	875	-10	2 119
Verovelat	1	119	398	2	520
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0	135	2 002		2 137
Myytävänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin liittyvät velat		7			7
Velat yhteensä	20 232	4 172	69 472	-1 784	92 091
Oma pääoma					5 193

Tase 31.12.2020, milj. €	Yrityspankki	Omistajille jaettavat		Konserni- eliminoinnit	Konserni- yhteensä
		Vakuutus	Muu toiminta		
Käteiset varat	224	0	21 540		21 764
Saamiset luottolaitoksilta	97	620	11 180	-645	11 252
Johdannaissopimukset	5 144	25	209	-8	5 370
Saamiset asiakkailta	24 701	0	482	-699	24 485
Sijoitusomaisuus	491	3 667	14 303	-28	18 433
Aineettomat hyödykkeet	35	654	18	0	706
Aineelliset hyödykkeet	4	130	1	0	136
Muut varat	559	719	545	-11	1 812
Verosaamiset	0	6	27	0	33
Varat	31 254	5 821	48 305	-1 390	83 991
Velat luottolaitoksille	564		29 014	-690	28 888
Johdannaissopimukset	4 082	1	192	-10	4 265
Velat asiakkaille	13 182	136	3 221	-645	15 894
Vakuutusvelka		3 326		0	3 326
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	855		21 076	-28	21 903
Varaukset ja muut velat	746	333	919	-16	1 982
Verovelat	2	104	386	0	492
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0	135	2 309		2 444
Velat	19 431	4 035	57 116	-1 388	79 194
Oma pääoma					4 797

Liitetaulukot

1. Laatumisperiaatteet
2. Korkokate
3. Vakuutuskate
4. Nettopalkkiotuotot
5. Sijoitustoiminnan nettotuotot
6. Liiketoiminnan muut kulut
7. Saamisten arvonalentumiset
8. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
9. Käyvän arvon rahasto verojen jälkeen
10. Annetut vakuudet
11. Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu
12. Toistuvasti käypään arvoon arvostettujen erien ryhmittely arvostusmenetelmän mukaisesti
13. Taseen ulkopuoliset sitoumukset
14. Johdannais sopimukset
15. Vakuutus-segmentin sijoitusten jakauma
16. Lähipiiritapahtumat

Liite 1. Laatimisperiaatteet

Osavuositarkastus on laadittu IAS 34 -standardin Osavuositarkastukset ja vuoden 2020 tilinpäätöksessä esitettyjen laatimisperiaatteiden mukaan.

Osavuositarkastus on tilintarkastamaton. Kaikki Osavuositarkastuksen luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluovusta.

Osavuositarkastus on julkaistu suomen, englannin ja ruotsin kielellä. Suomenkielinen Osavuositarkastus on virallinen, jota käytetään, mikäli havaitaan ristiriitaisuutta kieliversioiden välillä.

1. Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Osavuositarkastusta laadittaessa tehdään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulokset voivat poiketa toteumasta. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Osavuositarkastuksen laadinnassa johdon harkintaa on käytetty erityisesti odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa.

Odotettavissa olevat luottotappiot

Odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) laskentamallien määrittämiseen liittyy useita johdon harkintaa edellyttäviä tekijöitä, muun muassa:

- oikeiden ECL-mallien valinta niin, että mallit kuvaavat sopimuskannan odotettavissa olevia luottotappioita mahdollisimman hyvin
- malleissa tehdyt erilaiset oletukset ja asiantuntija-arviot
- ECL-mallien parametrien estimointimenetelmien valinta
- sopimuksen maturiteetin määrittäminen eräpäivätoimille luotoille (valmiusluotot)
- käytettävissä olevan mallinnusaineiston ja datan laatuun liittyvän malliriskin määrittäminen
- sopimusten oikea ryhmittely eri segmentteihin siten, että niiden ECL lasketaan oikealla mallilla
- makroekonomisten tekijöiden valinta niin, että niiden muutokset korreloivat sopimusten maksukyvyttömyyden todennäköisyyden kanssa
- makroekonomisten skenaarioiden ja niiden todennäköisyyksien ennustaminen tulevaisuuteen
- esimerkiksi koronaviruspandemian takia tiettyyn toimialaan kohdistetut johdon harkintaan perustuvat lisävaraukset
- vakuuden maantieteellisen sijainnin perusteella tehdyt johdon harkintaan perustuvat vakuusarvon alennukset.

Johdon harkintaa on käytetty myös luottoriskin merkittävän kasvun arvioinnissa, muun muassa:

- henkilöasiakkaiden suhteellisen luottoriskin muutoksen arvioinnissa käytetyssä asiantuntija-arviossa, jolla varmistetaan todenmukainen määrä sopimuksia siirtymään vaiheeseen 2 ennen siirtymistä vaiheeseen 3 (ns. default capture rate)
- absoluuttisen rajan valinnassa, joka perustuu maksukyvyttömyyden historialliseen käyttäytymiseen sekä OP Yrityspankin luottoriskiprosessiin
- sen ajanjakson pituuden määrittämisessä, jonka aikana asiakkaan on osoitettava hyvää maksukäyttäytymistä, jotta arvonalentumisvaihe voi parantua vaiheesta 3 vaiheeseen 2 ja 1.

Varsinainen ECL-lukujen laskenta suoritetaan ECL-malleja käyttäen ilman johdon harkintaa, paitsi jos kyseessä on vaiheessa 3 oleva suuri yritysvastuu, jolloin ECL lasketaan asiantuntija-arvioon perustuvalla kassavirtaperusteisella ECL-menetelmällä.

Muilta kuin edellä esitetyin osin odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan sisältyvä johdon harkinta ja arviot sisältyvät vuoden 2020 tilinpäätökseen.

Liitetiedossa 7 Saamisten arvonalentumiset kerrotaan tehdyistä valinnoista koronakriisin aikana odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa.

2. TLTRO III -rahoituksen efektiivinen korko

Efektiivinen korko on laskettu TLTRO-rahoitukselle perustuen johdon arvioon nettoluotonannon kriteerien täyttymisestä tulevilla tarkastelujaksoilla. Jos tähän johdon arvioon tulee myöhemmin muutoksia, käsitellään ne lainan kirjanpitoarvon muutoksina. Lainan bruttomääräinen kirjanpitoarvo lasketaan uudelleen siten, että se vastaa uudelleen arvioitujen rahavirtojen nykyarvoa, joka on määritetty diskonttaamalla käyttäen lainan alkuperäistä efektiivistä korkoa. Tästä syntyvä oikaisu kirjataan tulosvaikutteisesti.

3. Viitekorkouudistuksen vaikutus laatimisperiaatteisiin

OP Yrityspankki on ottanut käyttöön 1.1.2021 Viitekorkouudistus-asiakirjan (vaihe 2), jolla muutetaan standardeja IFRS 9, IAS 39 ja IFRS 7, IFRS 4 ja IFRS 16. Nämä muutokset ovat jatkoa vuonna 2020 käyttöön otetulle Viitekorkouudistus-asiakirjalle (vaihe 1).

Vaiheen 2 muutokset tuovat kaksi käytännön helpotusta, ja niitä sovelletaan siitä hetkestä, kun viitekorkomuutos on tapahtunut. Ensimmäinen koskee jaksotettuun hankintamenuun arvostettavia rahoitusinstrumentteja niin, että sopimukseen perustuvien kassavirtojen muuttaminen viitekorkouudistuksen vuoksi käsitellään päivittämällä efektiivinen korko, jolloin muutoksesta ei aiheudu välitöntä voittoa tai tappiota. Tällä muutoksella ei ole merkittävää vaikutusta OP Yrityspankille, sillä valtaosa saamisista ja veloista on euribor-sidonnaisia ja euribor on edelleen käytössä oleva viitekorko. Libor-sidonnaisia velkoja ja saamia on vain vähäisiä määriä. Toinen muutos koskee suojauslaskentaa, joka ei keskeydy, vaikka viitekorko muuttuu kesken suojaussuhteen, vaan suojattava riski ja siihen liittyvät kassavirrat määritetään uudelleen viitekorkon muuttuessa. Vastaavasti suojaukseen liittyvä dokumentaatio muutetaan suojattavan riskin ja suojaavan instrumentin osalta. Tästä johtuva muutos arvostuksessa esitetään osana suojauksen tehottomuutta. Tällä muutoksella ei ole merkittävää vaikutusta OP Yrityspankille, koska suojaukset ovat valtaosin euribor-sidonnaisia.

4. Pohjola Sairaalan luokittelu myytävänä olevaksi pitkäaikaiseksi omaisuuseräksi

OP Yrityspankki luokitteli Pohjola Sairaalan toisen vuosineljänneksen aikana myytävänä olevaksi pitkäaikaiseksi omaisuuseräksi tehtyjen päätösten perusteella. Pohjola Sairaala on ortopediaan eli tuki- ja liikuntaelinsairauksien ja -tapaturmien hoitoon erikoistunut sairaalaketju, joka toimii viidellä yliopistosairaalapaikkakunnalla: Helsingissä, Tampereella, Turussa, Oulussa ja Kuopiossa. Yhtiön palveluksessa työskenteli vuonna 2020 keskimäärin 266 työntekijää. Pohjola Sairaala esitettiin kokonaisuudessaan Vakuutus-segmentin taseessa 30.9.2021.

Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät eriteltynä:

Varat, milj. €	30.9.2021
Aineelliset hyödykkeet	0
Aineettomat hyödykkeet	1
Muut varat	8
Varat yhteensä (A)	9
Velat, milj. €	30.9.2021
Varaukset ja muut velat	7
Velat yhteensä (B)	7
Nettotasearvo (A-B)	2

5. Pilvipalvelujärjestelyiden konfigurointi- ja räätälöintimenojen kirjanpito käsittely

IFRS-tulkintakomitea antoi huhtikuussa 2021 lopullisen agendapäätöksen pilvipalvelujärjestelyiden konfigurointi- ja räätälöintimenojen kirjanpito käsittelystä. Agendapäätöksessä tulkintakomitea tarkasteli, kirjataanko IAS 38 -standardia soveltaen sovelluksen konfiguroinnista ja räätälöinnistä aineeton hyödyke, ja mikäli aineetonta hyödykettä ei kirjata, kuinka kirjataan kyseiset konfigurointi- ja räätälöintimenot. OP Yrityspankki on aloittanut analysoinnin siitä, onko agendapäätöksellä vaikutusta pilvipalveluiden käyttöönottomien sovellettuihin laatimisperiaatteisiin. Analysointi tehdään syksyn 2021 aikana, ja mahdolliset vaikutukset otetaan huomioon viimeistään vuoden 2021 tilinpäätöksessä.

6. Vahinkovakuutusliiketoiminnan luokittelu omistajille jaettavaksi luovutettavien erien ryhmäksi

OP Yrityspankki Oyj:n hallitus hyväksyi 2.7.2021 jakautumissuunnitelman, jonka mukaan OP Yrityspankki Oyj:n vahinkovakuutusliiketoimintaa harjoittavan tytäryhtiön, Pohjola Vakuutus Oy:n, osakkeet siirretään OP Osuuskunnan suoraan omistukseen. Jakautumisen täytäntöönpanon suunniteltu rekisteröintiajankohta on 29.11.2021. Rakennejärjestelyn tavoitteena on yksinkertaistaa OP Ryhmän keskusyhteisökonsernin rakennetta ja hallintoa sekä selkeyttää johtamista. Osittaisjakautumisen jälkeen OP Yrityspankki Oyj harjoittaa yrityspankki- ja keskuspankkiliiketoimintaa.

OP Yrityspankki luokitteli vahinkovakuutusliiketoiminnan kolmannen vuosineljänneksen osavuositarkastuksessa IFRS 5 mukaisesti omistajille jaettavaksi luovutettavien erien ryhmäksi. Vakuutusliiketoimintaan kuuluu Pohjola Vakuutus Oy. Pohjola Vakuutus Oy:n tuotteisiin kuuluvat yritys- ja henkilöasiakkaille myytävät vahinkovakuutukset. Vahinkovakuutusliiketoiminnan nettotuotot muodostuvat pääosin vakuutuskatteesta ja sijoitustoiminnan nettotuotoista. Vahinkovakuutusliiketoiminnan merkittävimmät riskit ovat vakuutusriskit sekä sijoitusriskit.

Omistajille jaettava luovutettavien erien ryhmä eriteltynä:

Varat, milj. €	30.9.2021
Saamiset luottolaitoksilta	4
Johdannaissopimukset	1
Sijoitusomaisuus	3 608
Aineelliset hyödykkeet	8
Aineettomat hyödykkeet	676
Muut varat	842
Verosaamiset	18
Varat yhteensä (A)	5 158
Velat, milj. €	30.9.2021
Velat asiakkaille	130
Vakuutusvelka	3 412
Varaukset ja muut velat	357
Verovelat	175
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	135
Velat yhteensä (B)	4 210
Nettotasearvo (A-B)	948

Vakuutusvelka eriteltynä:

Milj. €	30.9.2021	31.12.2020
Korvausvastuu		
Eläkemuotoinen korvausvastuu	1 582	1 596
Muu korvausvastuu	1 142	1 121
Korkotäydennys (vakuutusvelan suojien arvo)	-46	16
Yhteensä	2 678	2 733
Vakuutusmaksuvastuu	734	593
Yhteensä	3 412	3 326

Alla esitetään muihin laajan tuloksen eriin kirjatut kertyneet tuotot ja kulut, jotka liittyvät omistajille jaettavaan luovutettavien erien ryhmään.

Laajan tuloksen erät, milj. €	1-9/2021
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi	
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot)	-6
Uudelleenarvostusrahaston muutos	15
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi	
Käyvän arvon rahaston muutos	
Käypään arvoon arvostamisesta	-27
Rahavirran suojauksesta	
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	23
Tuloverot	
Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteiseksi	
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista/(tappioista)	1
Uudelleenarvostusrahaston muutos	-3
Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi	
Käypään arvoon arvostamisesta	5
Rahavirran suojauksesta	
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	-5
Laajan tuloksen erät	4

Liite 2. Korkokate

Milj. €	1-9/2021	1-9/2020	7-9/2021	7-9/2020
Korkotuotot				
Saamiset luottolaitoksilta	32	20	11	9
Saamiset asiakkailta				
Lainat	264	271	88	91
Rahoitusleasingsaamiset	28	28	9	9
Arvoltaan alentuneet lainat ja muut sitoumukset		0		
Yhteensä	292	299	98	101
Saamistodistukset				
Arvostettava käypään arvoon tulosvaikutteisesti	0	0	0	0
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	39	48	13	15
Jaksettu hankintameno	-7	0	-5	0
Yhteensä	32	48	8	15
Johdannaissopimukset				
Käyvän arvon suojaus	-82	-72	-28	-24
Rahavirran suojaus	0		0	
Muut	4	3	1	1
Yhteensä	-78	-69	-27	-23
Velat luottolaitoksille				
Negatiiviset korot	78	33	32	25
Velat asiakkaille				
Negatiiviset korot	26	19	10	8
Muut	5	5	1	1
Yhteensä	386	356	133	135
Korkokulut				
Velat luottolaitoksille	46	59	13	20
Velat asiakkaille	-4	9	-2	1
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	68	121	21	34
Velat, joilla on huonompi etuoikeus				
Pääomalainat	3	3	1	1
Muut	48	42	16	17
Yhteensä	51	45	16	18
Johdannaissopimukset				
Käyvän arvon suojaus	-116	-120	-35	-37
Muut	-27	-75	-8	-16
Yhteensä	-143	-196	-43	-53
Saamiset luottolaitoksilta				
Negatiiviset korot	132	68	49	31
Muut	3	4	1	1
Yhteensä	152	109	56	53
Korkokate ilman suojauslaskennan arvostuseriä	234	246	77	82
Suojaavat johdannaiset	-64	17	-8	0
Suojauskohteiden arvonmuutokset	64	-20	13	-3
Korkokate yhteensä	235	244	82	79

Liite 3. Vakuutuskate

Milj. €	1-9/2021	1-9/2020	7-9/2021	7-9/2020
Vahinkovakuutusmaksutuotot, netto				
Vakuutusmaksutulo	1 280	1 248	295	294
Jälleenvakuuttajien osuus	-2	4	3	-3
Vakuutusmaksuvastuun muutos	-140	-136	112	103
Jälleenvakuuttajien osuus	12	11	-11	-6
Yhteensä	1 150	1 127	399	388
Vahinkovakuutuskorvaukset, netto				
Maksetut korvaukset	-663	-705	-233	-218
Jälleenvakuuttajien osuus	42	16	29	3
Korvausvastuun muutos	5	23	38	-5
Jälleenvakuuttajien osuus	-2	4	-22	7
Yhteensä	-617	-661	-189	-213
Vahinkovakuutuksen muut erät	-4	-3	-2	0
Vakuutuskate yhteensä	528	463	209	175

Liite 4. Nettopalkkiotuotot

Tammi-syyskuu 2021, milj. €	Yritys- pankki	Vakuutus	Muu toiminta	Konserni- eliminoinnit	Konserni yhteensä	7-9/2021
Palkkiotuotot						
Luotonanto	37		0	-1	36	13
Talletukset	2		0	0	2	1
Maksuliike	26		0	-1	25	9
Arvopapereiden välitys	22			0	22	7
Arvopapereiden liikkeeseenlasku	6				6	1
Rahastot	0		0		0	0
Omaisuuksienhoito	12			0	12	4
Lainopilliset palvelut	0				0	0
Takaukset	10		0	0	10	3
Vakuutustoiminta		12			12	4
Terveys- ja hyvinvointipalvelut		10		0	10	4
Muut	2		0	0	2	0
Yhteensä	117	23	0	-2	138	45
Palkkiokulut						
Luotonanto	1		0		1	0
Maksuliike	3	1	0	-1	3	1
Arvopapereiden välitys	3		0		3	1
Arvopapereiden liikkeeseen lasku	2		0	0	2	1
Rahastot		0			0	0
Omaisuuksienhoito	3	0	2		5	2
Takaukset	0				0	0
Vakuutustoiminta		37			37	12
Terveys- ja hyvinvointipalvelut		4		0	4	1
Muut*	67	0	0	0	67	24
Yhteensä	78	42	3	-1	122	42
Nettopalkkiotuotot yhteensä	39	-19	-3	-1	16	2

* Erä sisältää 66 miljoonaa euroa jäsenosuuspankeille maksettuja palkkiokuluja johdannaiskaupasta. Heinä-syyskuussa palkkioita maksettiin 24 miljoonaa euroa.

Tammi-syyskuu 2020, milj. €	Yritys- pankki	Vakuutus	Muu toiminta	Konserni- eliminoinnit	Konserni yhteensä	7-9/2020
Palkkiotuotot						
Luotonanto	34		0	-1	33	11
Talletukset	2		0	0	2	1
Maksuliike	23		0	-6	18	6
Arvopapereiden välitys	20		0	0	20	5
Arvopapereiden liikkeeseenlasku	7		0	0	7	3
Rahastot	0		0		0	0
Omaisuu denhoito	10			0	10	3
Lainopilliset palvelut	0				0	0
Takaukset	9		0	0	9	3
Vakuutustoiminta		9			9	3
Terveys- ja hyvinvointipalvelut		9		0	9	3
Muut	0		0	5	5	1
Yhteensä	106	18	0	-2	122	40
Palkkiokulut						
Luotonanto	1		0		1	0
Maksuliike	2	1	0	-1	2	1
Arvopapereiden välitys	3		0		3	1
Arvopapereiden liikkeeseen lasku	1		0	0	2	0
Omaisuu denhoito	2	0	1		3	1
Takaukset	0			0	0	1
Vakuutustoiminta		35		0	35	11
Terveys- ja hyvinvointipalvelut		3		0	3	1
Muut*	76	0	0	-1	76	22
Yhteensä	86	39	2	-2	125	38
Nettopalkkiotuotot yhteensä	20	-21	-2	0	-3	2

* Era sisältää 70 miljoonaa euroa jäsenosuuspankeille maksettuja palkkiokuluja johdannaiskaupasta. Heinä-syyskuussa palkkiota maksettiin 20 miljoonaa euroa.

Liite 5. Sijoitustoiminnan nettotuotot

Milj. €	1-9/2021	1-9/2020	7-9/2021	7-9/2020
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien nettotuotot				
Saamistodistukset				
Korkotuotot	15	21	5	7
Muut tuotot ja kulut	-3	3	-1	4
Myyntivoitot ja -tappiot	7	7	0	1
Valuutta-arvostusvoitot ja -tappiot	7	-8	3	-7
Arvonalentumiset ja niiden peruutukset*	1	-10	0	-3
Yhteensä	27	14	8	2

* Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL) vakuutustoiminnan saamistodistuksista.

Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat				
Saamistodistukset				
Korkotuotot ja -kulut	3	4	1	3
Arvostusvoitot ja -tappiot	-4	0	-2	2
Yhteensä	-1	4	-1	5
Osakkeet ja osuudet				
Arvostusvoitot ja -tappiot	-4	-2	-3	-2
Osingot ja voitto-osuudet	3	6	3	5
Yhteensä	-1	4	0	3
Johdannaiset				
Korkotuotot ja -kulut	17	17	7	6
Arvostusvoitot ja -tappiot	91	98	20	52
Yhteensä	108	115	27	58
Yhteensä	106	123	26	65

Rahoitusvarat, jotka on arvostettava käypään arvoon tulosvaikuttavasti

Saamistodistukset				
Korkotuotot ja -kulut	1	1	0	0
Arvostusvoitot ja -tappiot	0	3	0	0
Yhteensä	1	4	0	0
Osakkeet ja osuudet				
Arvostusvoitot ja -tappiot	82	-31	4	16
Osingot ja voitto-osuudet	21	12	3	3
Yhteensä	103	-19	7	19
Yhteensä	104	-14	7	19
Yhteensä käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot	210	109	34	85

Sijoituskiinteistöjen nettotuotot				
Vuokratuotot	20	19	7	6
Arvostusvoitot ja -tappiot	0	5	-2	2
Vastike- ja hoitokulut	-15	-20	-5	-4
Muut	0	1	0	0
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot yhteensä	5	5	0	5
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavien nettotuotot				
Lainat ja muut saamiset				
Korkotuotot	3	3	1	2
Korkokulut	-1	-2	0	-1
Arvonalentumiset ja niiden peruutukset	2	0	0	0
Lainat ja muut saamiset yhteensä	3	2	1	2
Vahinkovakuutuserät				
Diskonnttauksen purkautuminen, vahinkovakuutukset	-13	-16	-4	-5
Osakkuusyhtiöt				
Pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävät	4	1	0	1
Yhteensä	4	1	0	1
Sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä	237	115	38	89

Liite 6. Liiketoiminnan muut kulut

Milj. €	1-9/2021	1-9/2020	7-9/2021	7-9/2020
ICT-kulut				
Tuotanto	133	130	44	40
Kehittäminen	28	26	8	7
Toimitilat	5	3	2	2
Viranomais- ja tilintarkastusmaksut*	54	41	10	7
Ostetut palvelut	25	26	8	8
Tietoliikenne	6	7	2	2
Markkinointi	7	7	3	2
Yhteiskuntavastuu	1	2	0	0
Vakuutus- ja varmuuskulut	4	2	1	1
Muut	55	51	16	16
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	318	295	94	87

* Sisältää 28 miljoonaa euroa (20) OP Osuuskunnalle maksettuja palvelumaksuja. Heinä-syyskuussa sisäisten palvelumaksujen osuus oli 9 miljoonaa euroa (7).

Milj. €	1-9/2021	1-9/2020	7-9/2021	7-9/2020
Kehittämismenot				
Kehittämisen ICT-kulut	28	26	8	7
Oman työn osuus	0	0	0	0
Kehittämisen kulut tuloslaskelmalla yhteensä	28	26	8	7
Aktivoidut ICT-menot	26	28	6	8
Aktivoidut kehittämismenot yhteensä	26	28	6	8
Kehittämismenot yhteensä	53	54	14	15
Poistot ja arvonalentumiset	31	28	11	9

Liite 7. Saamisten arvonalentumiset

Milj. €	1-9/2021	1-9/2020	7-9/2021	7-9/2020
Luotto- ja takaustappioiden poistetut saamiset	-44	-53	-40	-46
Palautukset poistetuista saamisista	0	0	0	0
Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL) saamisista asiakkailta ja taseen ulkopuolisista eristä	19	-14	3	47
Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL) saamistodistuksista*	0	1	0	0
Saamisten arvonalentumiset yhteensä	-25	-65	-37	2

* Vakuustoiminnan saamistodistusten odotettavissa olevat luottotappiot esitetään sijoitustoiminnan nettotuotoissa.

Luottoriskille alttina olevat vastuut ja niiden tappiota koskeva vähennyserä

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat vastuut arvonalentumisvalheittain 30.9.2021

Vastuut	Valhe 1	Valhe 2		Yhteensä	Valhe 3	Vastuut yhteensä
		Muut kuin yli 30 pv erääntyneet	Yli 30 pv erääntyneet			
Milj. €						
Saamiset asiakkailta (brutto)						
Yrityspankki	25 331	946	263	1 209	499	27 039
Saamiset asiakkailta yhteensä	25 331	946	263	1 209	499	27 039
Taseen ulkopuoliset nostovarot ja lillitit						
Yrityspankki	5 328	250	141	391	60	5 778
Nostovarot ja lillitit yhteensä	5 328	250	141	391	60	5 778
Muut taseen ulkopuoliset sitoumukset						
Yrityspankki	6 785	218		218	83	7 086
Muut taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	6 785	218		218	83	7 086
Saamistodistukset						
Muu toiminta	13 283	23		23		13 306
Vakuutus	2 160	26		26	4	2 190
Saamistodistukset yhteensä	15 443	49		49	4	15 496
Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat vastuut yhteensä	52 887	1 463	404	1 867	646	55 400

Tappiota koskeva vähennyserä arvonalentumisvalheittain 30.9.2021

Taseessa olevat vastuut sekä taseen ulkopuoliset nostovarot ja lillitit*	Valhe 1	Valhe 2		Yhteensä	Valhe 3	Tappiota koskeva vähennyserä yhteensä
		Muut kuin yli 30 pv erääntyneet	Yli 30 pv erääntyneet			
Milj. €						
Saamiset asiakkailta						
Yrityspankki	-21	-17	-3	-20	-233	-274
Saamiset asiakkailta yhteensä	-21	-17	-3	-20	-233	-274
Taseen ulkopuoliset sitoumukset**						
Yrityspankki	-3	-1		-1	-11	-16
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	-3	-1		-1	-11	-16
Saamistodistukset***						
Muu toiminta	-2	0		0		-2
Vakuutus	-3	-1		-1	-2	-6
Saamistodistukset yhteensä	-5	-1		-1	-2	-8
Yhteensä	-29	-20	-3	-23	-247	-298

* Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan yhtenä summana vähentämään tase-erää.

** Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan tase-erään varaukset ja muut velat.

*** Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan käyvän arvon rahastoon muun laajan tuloksen eriin.

Alla olevassa taulukossa esitetään yhteenveto tappiota koskevasta vähennyserästä suhteessa vastuun määrään arvon alentumisvaiheittain. Kattavuusasteella kuvataan tappiota koskevan vähennyserän suhteellista osuutta vastuun määrästä.

Yhteenveto ja tunnusluvut 30.9.2021	Valhe 1	Valhe 2		Valhe 3	Yhteensä	
		Muut kuin yll 30 pv erääntyneet	Yll 30 pv erääntyneet			Yhteensä
Saamiset aslakkailta; taseen- ja taseen ulkopuoliset erät						
Yrityspankki	37 443	1 414	404	1 818	642	39 904
Tappiota koskeva vähennyserä						
Yrityspankki	-24	-18	-3	-21	-245	-290
Kattavuusaste (Coverage ratio), %						
Yrityspankki	-0,06 %	-1,30 %	-0,72 %	-1,17 %	-38,10 %	-0,73 %
Saamiset aslakkailta; taseen- ja taseen ulkopuoliset erät yhteensä	37 443	1 414	404	1 818	642	39 904
Tappiota koskeva vähennyserä yhteensä	-24	-18	-3	-21	-245	-290
Kattavuusaste (Coverage ratio), % yhteensä	-0,06 %	-1,30 %	-0,72 %	-1,17 %	-38,10 %	-0,73 %
Saamistodistukset kirjanpitoarvo						
Muu toiminta	13 283	23		23		13 306
Vakuutus	2 160	26		26	4	2 190
Tappiota koskeva vähennyserä						
Muu toiminta	-2	0		0		-2
Vakuutus	-3	-1		-1	-2	-6
Kattavuusaste (Coverage ratio), %						
Muu toiminta	-0,01 %	-1,26 %		-1,26 %		-0,01 %
Vakuutus	-0,15 %	-3,35 %		-3,35 %	-48,07 %	-0,27 %
Saamistodistukset yhteensä	15 443	49		49	4	15 496
Tappiota koskeva vähennyserä yhteensä	-5	-1		-1	-2	-8
Kattavuusaste (Coverage ratio), % yhteensä	-0,03 %	-2,38 %		-2,38 %	-48,07 %	-0,05 %

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat vastuut arvon alentumisvaiheittain 31.12.2020

Vastuut	Valhe 1	Valhe 2		Valhe 3	Vastuut yhteensä	
		Muut kuin yll 30 pv erääntyneet	Yll 30 pv erääntyneet			Yhteensä
Milj. €						
Saamiset aslakkailta (brutto)						
Yrityspankki	23 609	1 190	156	1 346	499	25 454
Saamiset aslakkailta yhteensä	23 609	1 190	156	1 346	499	25 454
Taseen ulkopuoliset nostovarot ja llimilit						
Yrityspankki	4 048	377	69	446	65	4 558
Nostovarot ja llimilit yhteensä	4 048	377	69	446	65	4 558
Muut taseen ulkopuoliset sitoumukset						
Yrityspankki	6 267	262		262	99	6 628
Muut taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	6 267	262		262	99	6 628
Saamistodistukset						
Muu toiminta	13 141	50		50		13 191
Vakuutus	2 349	30		30	9	2 388
Saamistodistukset yhteensä	15 490	80		80	9	15 579
Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat vastuut yhteensä	49 413	1 909	225	2 135	671	52 219

Tapplota koskeva vähennyserä arvonalentumisvaiheittain 31.12.2020

Taseessa olevat vastuut sekä taseen ulkopuoliset nostovarot ja limittit*	Valhe 1		Valhe 2		Valhe 3	Tapplota koskeva vähennyserä yhteensä
		Muut kuin yll 30 pv erääntyneet	Yll 30 pv erääntyneet	Yhteensä		
Milj. €						
Saamiset asiakkailta						
Yrityspankki	-25	-28	-1	-29	-227	-281
Saamiset asiakkailta yhteensä	-25	-28	-1	-29	-227	-281
Taseen ulkopuoliset sitoumukset**						
Yrityspankki	-12	-1		-1	-14	-27
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	-12	-1		-1	-14	-27
Saamistodistukset***						
Muu toiminta	-1	-1		-1		-2
Vakuutus	-3	-1		-1	-3	-7
Saamistodistukset yhteensä	-4	-2		-2	-3	-10
Yhteensä	-41	-31	-1	-32	-245	-318

* Tapplota koskeva vähennyserä kirjataan yhtenä summana vähentämään tase-erää.

** Tapplota koskeva vähennyserä kirjataan tase-erään varaukset ja muut velat.

*** Tapplota koskeva vähennyserä kirjataan käyvän arvon rahastoon muun laajan tuloksen eriin.

Alla olevassa taulukossa esitetään yhteenveto tapplota koskevasta vähennyserästä suhteessa vastuun määrään arvonalentumisvaiheittain. Kattavuusasteella kuvataan tapplota koskevan vähennyserän suhteellista osuutta vastuun määrästä.

Yhteenveto ja tunnusluvut 31.12.2020	Valhe 1		Valhe 2		Valhe 3	Yhteensä
		Muut kuin yll 30 pv erääntyneet	Yll 30 pv erääntyneet	Yhteensä		
Saamiset asiakkailta; taseen ja taseen ulkopuoliset erät						
Yrityspankki	33 923	1 829	225	2 054	663	36 640
Tapplota koskeva vähennyserä						
Yrityspankki	-37	-29	-1	-30	-242	-309
Kattavuusaste (Coverage ratio), %						
Yrityspankki	-0,11 %	-1,59 %	-0,55 %	-1,48 %	-36,48 %	-0,84 %
Saamiset asiakkailta; taseen ja taseen ulkopuoliset erät yhteensä	33 923	1 829	225	2 054	663	36 640
Tapplota koskeva vähennyserä yhteensä	-37	-29	-1	-30	-242	-309
Kattavuusaste (Coverage ratio), % yhteensä	-0,11 %	-1,59 %	-0,55 %	-1,48 %	-36,48 %	-0,84 %
Saamistodistukset kirjanpitoarvo						
Muu toiminta	13 141	50		50		13 191
Vakuutus	2 349	30		30	9	2 388
Tapplota koskeva vähennyserä						
Muu toiminta	-1	-1		-1		-2
Vakuutus	-3	-1		-1	-3	-7
Kattavuusaste (Coverage ratio), %						
Muu toiminta	-0,01 %	-1,34 %		-1,34 %		-0,02 %
Vakuutus	-0,13 %	-3,90 %		-3,90 %	-36,16 %	-0,31 %
Saamistodistukset yhteensä	15 490	80		80	9	15 579
Tapplota koskeva vähennyserä yhteensä	-4	-2		-2	-3	-10
Kattavuusaste (Coverage ratio), % yhteensä	-0,03 %	-2,30 %		-2,30 %	-36,16 %	-0,06 %

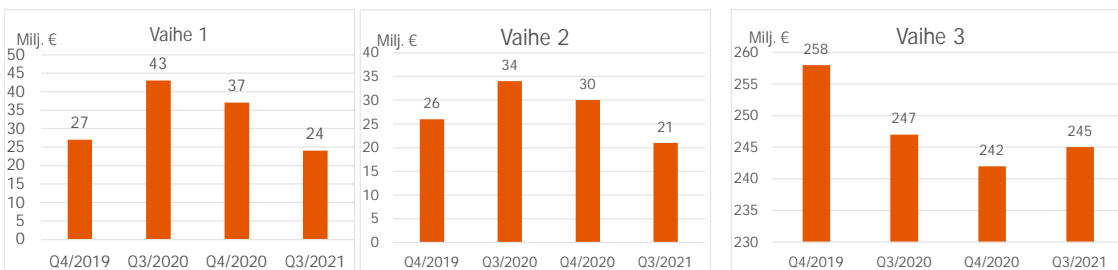
Alla olevassa taulukossa esitetään tappiota koskevan vähennyserän muutos arvonalentumisvaiheittain 1–9/2021 aikana.

Saamiset asiakkailta ja taseen ulkopuoliset erät, milj. €

	Valhe 1 12 kk	Valhe 2 Koko volmassa- oloalka	Valhe 3 Koko volmassa- oloalka	Yhteensä
Tappiota koskeva vähennyserä 1.1.2021	37	29	243	309
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	-1	6		4
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3	0		7	7
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1	2	-5		-3
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3		-7	24	17
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2		1	-3	-2
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1	0		-6	-6
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	5	2	8	16
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-15	-4	-24	-44
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset (netto)	-4	-2	27	21
Lopulliseksi luottotappioksi kirjaamisesta johtuvat vähennyksiin pienentymiset			-30	-30
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos	-13	-9	3	-19
Tappiota koskeva vähennyserä 30.9.2021	24	21	245	290
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos 7–9/2021	-2	0	5	3

OP Yrityspankki kalibroi Q1/2021 aikana vähittäisasiakkaiden luottoluokitusmallin vastaamaan uuden vuoden 2020 maksukyvyttömyyden määritelmää. Tämä vaikutti huhtikuussa vähittäisasiakkaiden IFRS 9 PD-malliin sekä kvantitatiiviseen SICR-malliin, jolla päätetään sopimuksen siirto vaiheesta 1 vaiheeseen 2. SICR-mallissa käytetyt alkuperäiset PD-kayrat kalibroituihin vertailukelpoisiksi, jolloin kalibroinnilla ei ollut merkittävää vaikutusta ECL:n määrään. OP Yrityspankki päivittää varsinaisen vähittäisasiakkaiden IFRS 9 PD-malliin ja kvantitatiivisen SICR-malliin Q4/2021 aikana osana normaalia mallipäivitystä.

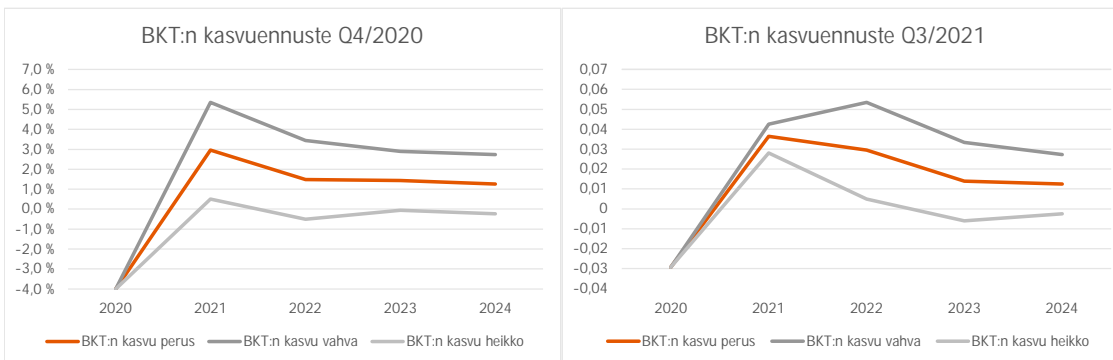
Seuraavissa kaavioissa havainnollistetaan asiakassuhteiden odotettavissa olevien luottotappioiden kehitystä arvonalentumisvaiheittain viime vuosina. Kaavioissa näkyy niiden kasvu koronapandemian aikana ja kasvun tasaantuminen. Toteutuneiden luottotappioiden kirjaus on pienentänyt vaiheen 3 odotettavissa olevien luottotappioiden määrää.

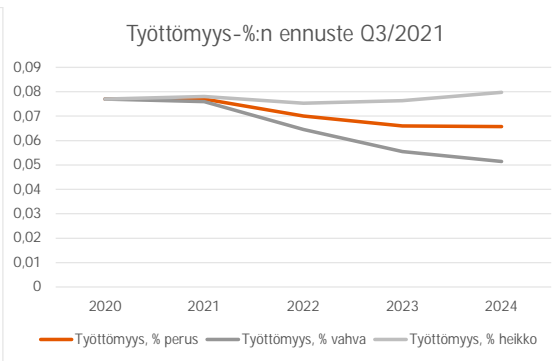
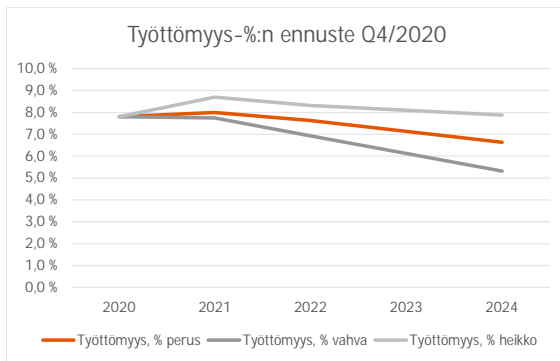

OP Yrityspankki tarjoaa asiakkailleen mahdollisuutta asuntoluottojen lyhennysvapaaaseen enimmillään 12 kuukauden ajaksi. Yritysten osalta maksuaikojen muutokset arvioidaan aina tapauskohtaisesti ja hyödyntäen laajasti Finnveran tarjoamia takauksia. Maksuohjelmamuutoksissa lainanhoitajastot ja maksukyvyttömät asiakkaat tunnustetaan normaalin ohjeistuksen mukaisesti.

ECL-laskennassa makroekonomiset tekijät päivitetään kvartaaleittain. ECL lasketaan kolmen eri skenaarion painotettuna keskiarvona. Skenaaripainot ovat olleet normaalilla tasolla eli heikko 20 %, perus 60 % ja vahva 20 %. Kolmannen vuosineljänneksen 2021 aikana makroekonomisten ennusteiden päivityksellä ei ollut merkittävää vaikutusta odotettavissa olevien luottotappioiden määrään.

Seuraavissa kaavioissa havainnollistetaan BKT:n ja työttömyysasteen ennusteiden muutosta.

Saamistodistukset, milj. €

	Valhe 1 12 kk	Valhe 2 Koko voimassa- oloaika	Valhe 3 Koko voimassa- oloaika	Yhteensä
Tappiota koskeva vähennyserä 1.1.2021	5	2	3	10
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	0	0		0
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1	0	0		0
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3	0	0		0
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	1		0	1
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-1	0	-1	-2
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset (netto)	0	0	0	0
Odotettavissa olevat luottotapplot, nettomuutos	0	-1	-1	-2
Tappiota koskeva vähennyserä 30.9.2021	4	1	2	8
Odotettavissa olevat luottotapplot, nettomuutos 7-9/2021	0	0	0	0

Alla olevassa taulukossa esitetään tappiota koskevan vähennyserän muutos arvonalentumisvaiheittain vuoden 2020 aikana.

Saamiset asialkallta ja taseen ulkopuoliset erät, milj. €

	Valhe 1 12 kk	Valhe 2 Koko voimassa- oloaika	Valhe 3 Koko voimassa- oloaika	Yhteensä
Tappiota koskeva vähennyserä 1.1.2020	27	26	257	310
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	-1	7		6
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3	-1		29	28
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1	0	-3		-3
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3		-4	28	24
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2		0	-3	-2
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1	0		0	0
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	16	7	4	27
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-6	-6	-32	-44
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset (netto)	7	5	-7	5
Arviointimetodiikan päivityksestä johtuvat muutokset (netto)	-5	-2		-7
Lopulliseksi luottotappioksi kirjaamisesta johtuvat vähennystilin pienentymiset			-33	-33
Odotettavissa olevat luottotapplot, nettomuutos	10	4	-14	-1
Tappiota koskeva vähennyserä 31.12.2020	37	29	243	309
Odotettavissa olevat luottotapplot, nettomuutos 7-9/2020	5	2	-55	-48

Saamistodistukset, milj. €

	Valhe 1 12 kk	Valhe 2 Koko voimassa- oloaika	Valhe 3 Koko voimassa- oloaika	Yhteensä
Tappiota koskeva vähennyserä 1.1.2020	4	1	3	8
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	0	1		1
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3	0		0	0
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1	0		0	0
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	2	0	1	3
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-1	-1	0	-2
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset (netto)	0	0	0	0
Arviointimetodiikan päivityksestä johtuvat muutokset (netto)	0			0
Odotettavissa olevat luottotapplot, nettomuutos	1	1	0	2
Tappiota koskeva vähennyserä 31.12.2020	5	2	3	10
Odotettavissa olevat luottotapplot, nettomuutos 7-9/2020	-1	0	-1	-1

Liite 8. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

MIJ. €	30.9.2021	31.12.2020
Joukkovelkakirjalainat	10 890	12 666
Huonomman etuoikeuden luokan joukkovelkakirjalainat (SNP)	3 452	1 689
Muut		
Sijoitustodistukset	269	273
Yritystodistukset	7 465	7 347
Kaupankäynnissä omaan salkkuun sisältyvät (-)*	-67	-72
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat yhteensä	22 009	21 903

* OP Yrityspankki -konsernin hallussa olevat omat joukkovelkakirjalainat on netotettu velkaa vastaan.

Liite 9. Käyvän arvon rahasto verojen jälkeen

Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat				
MIJ. €	Saamistodistukset	Osakkeet ja osuudet (overlay approach)	Rahavirran suojaus	Yhteensä
Avaava tase 1.1.2020	31	38	0	70
Käyvän arvon muutokset	15	-16	1	-1
Tuloslaskelmaan siirretyt myyntivoitot	-3	-3		-6
Tuloslaskelmaan siirretyt arvonalennukset		0		0
Laskennalliset verot	-2	4	0	1
Päättävä tase 30.9.2020	40	23	1	64
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat				
MIJ. €	Saamistodistukset	Osakkeet ja osuudet (overlay approach)	Rahavirran suojaus	Yhteensä
Avaava tase 1.1.2021	79	44	2	125
Käyvän arvon muutokset	-1	46	-3	42
Tuloslaskelmaan siirretyt myyntivoitot	-9	-26		-35
Tuloslaskelmaan siirretyt arvonalennukset		3		3
Laskennalliset verot	2	-5	0	2
Päättävä tase 30.9.2021	71	62	-1	133

Käyvän arvon rahasto ennen veroja oli katsauskauden lopussa 166 miljoonaa euroa (80) ja siihen liittyvä laskennallinen verosaaminen/-velka oli -33 miljoonaa euroa (-16). Käypään arvoon muiden laajan tuloksen kautta kirjattavien saamistodistusten tappiota koskeva vähennyserä katsauskauden aikana oli käyvän arvon rahastossa 2 miljoonaa euroa (-2). Vertailutietoina esitetään 30.9.2020 mukaiset tiedot.

Liite 10. Annetut vakuudet

Milj. €	30.9.2021	31.12.2020
Omien velkojen ja sitoumusten puolesta annetut		
Pantit		39
Muut	17 637	9 710
Annetut vakuudet yhteensä*	17 637	9 749
Vakuudelliset johdannaisvelat	448	1 078
Vakuudelliset muut velat	16 004	8 046
Yhteensä	16 452	9 124

* Lisäksi keskuspankkiin on pantattu 1,6 miljardin euron kirjanpitoarvosta joukkovelkakirjalainoja, joista 1,0 miljardia euroa on päivän sisäisen liimitin vakuutena. Joukkovelkakirjalainat ovat nostettavissa ilman keskuspankin ennakkolupaa, joten niitä ei ole esitetty yllä olevassa taulukossa.

Liite 11. Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu

Varat, milj. €	Käypään arvoon tulosvalkutteisesti kirjattavat					
	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät	On luokiteltava käypään arvoon tulosvalkutteisesti	Suojaavat johdannaiset	Kirjanpitoarvo yhteensä
Käteiset varat	32 221					32 221
Saamiset luottolaitoksilta	12 342					12 342
Johdannaisopimukset			3 570		240	3 810
Saamiset asiakkailta	24 879					24 879
Saamistodistukset	3 862	13 561	386			17 809
Oman pääoman ehtoiset instrumentit		0	17			17
Muut rahoitusvarat	976					976
Rahoitusvarat						92 053
Muut kuin rahoitusvarat						65
Yhteensä 30.9.2021	74 280	13 561	3 972		240	92 118
Varat, milj. €	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät	On luokiteltava käypään arvoon tulosvalkutteisesti	Suojaavat johdannaiset	Kirjanpitoarvo yhteensä
Käteiset varat	21 764					21 764
Saamiset luottolaitoksilta	11 252					11 252
Johdannaisopimukset			5 161		209	5 370
Saamiset asiakkailta	24 485					24 485
Saamistodistukset	814	16 052	332	24		17 222
Oman pääoman ehtoiset instrumentit		0	19	775		794
Muut rahoitusvarat	1 839					1 839
Rahoitusvarat						82 726
Muut kuin rahoitusvarat						1 265
Yhteensä 31.12.2020	60 154	16 052	5 511	799	209	83 991

Velat, milj. €	Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat	Muut velat	Suojaavat Johdannaiset	Kirjanpitoarvo yhteensä
Velat luottolaitoksille		42 136		42 136
Johdannaissopimukset	2 742		116	2 859
Velat asiakkaille		16 763		16 763
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		22 009		22 009
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		2 002		2 002
Muut rahoitusvelat		1 670		1 670
Rahoitusvelat				87 437
Muut kuin rahoitusvelat				437
Yhteensä 30.9.2021	2 742	84 579	116	87 874

Velat, milj. €	Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat	Muut velat	Suojaavat Johdannaiset	Kirjanpitoarvo yhteensä
Velat luottolaitoksille		28 888		28 888
Johdannaissopimukset	4 070		195	4 265
Velat asiakkaille		15 894		15 894
Vakuutusvelka		3 326		3 326
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		21 903		21 903
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		2 444		2 444
Muut rahoitusvelat		1 803		1 803
Rahoitusvelat				78 522
Muut kuin rahoitusvelat				672
Yhteensä 31.12.2020	4 070	74 257	195	79 194

Yleiseen liikkeeseen laskettuihin velkakirjoihin sisältyvät joukkovelkakirjalainat on arvostettu kirjanpidossa jaksotettuun hankintamenoon. Näille velkakirjoille markkinoilta saatavilla olevan informaation ja vakiintuneiden arvostusmenetelmien avulla arvioitu käypä arvo syyskuun lopussa oli noin 250 miljoonaa euroa (303) kirjanpitoarvoa suurempi. Huonommalla etuoikeudella olevat velat on arvostettu jaksotettuun hankintamenoon. Näiden käyvät arvot ovat jaksotettua hankintamenoa suuremmat, mutta luotettavien käypien arvojen määrittämiseen liittyy epävarmuutta.

Liite 12. Tolstuvasti käypään arvoon arvostettujen erien ryhmittely arvostusmenetelmän mukaisesti

Varojen käyvät arvot 30.9.2021, milj. €	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat rahoitusvarat				
Oman pääoman ehtoiset instrumentit		13	4	17
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	125	15	246	386
Johdannaissopimukset	6	3 717	87	3 810
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat				
Oman pääoman ehtoiset instrumentit		0		0
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	12 342	765	453	13 561
Rahoitusinstrumentit yhteensä	12 473	4 510	790	17 773
Sijoituskiinteistöt			0	0
Yhteensä	12 473	4 510	790	17 773

Varojen käyvät arvot 31.12.2020, milj. €	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat rahoitusvarat				
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	377	95	321	794
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	65	38	253	356
Johdannaissopimukset	0	5 309	61	5 370
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat				
Oman pääoman ehtoiset instrumentit		0		0
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	14 219	1 536	297	16 052
Rahoitusinstrumentit yhteensä	14 661	6 978	933	22 572
Sijoituskiinteistöt			306	306
Yhteensä	14 661	6 978	1 238	22 878

Velkojen käyvät arvot 30.9.2021, mlj. €	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvelat				
Muut		0		0
Johdannaissopimukset	0	2 831	28	2 859
Yhteensä	0	2 831	28	2 859

Velkojen käyvät arvot 31.12.2020, mlj. €	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvelat				
Muut		0		0
Johdannaissopimukset	0	4 222	42	4 265
Yhteensä	0	4 223	42	4 265

Taso 1: Noteeratut markkinahinnat

Hierarkiatason 1 ryhmitellyt erät koostuvat suurimmissa pörssiissä listatuista osakkeista, noteeratuista yritysten, valtioiden ja rahoituslaitosten velkapapereista sekä pörssijohdannaisista. Kyseisten instrumenttien käypä arvo määräytyy toimivilta markkinoilta saatavien noteerausten perusteella.

Taso 2: Arvostusmenetelmät havainnollitavissa olevia syöttötietoja käyttäen

Arvostusmenetelmät, jotka perustuvat luotettaviin laskentaparametreihin. Hierarkiatason 2 luokiteltujen instrumenttien käyvä arvolla tarkoitetaan arvoa, joka on johdettavissa rahoitusvälineen osien tai vastaavien rahoitusvälineiden markkina-arvosta, tai arvoa, joka on laskettavissa rahoitusmarkkinoilla yleisesti hyväksytyillä arvostusmalleilla ja -menetelmillä, jos markkina-arvo on niiden avulla luotettavasti arvioitavissa. Tähän hierarkiatason on luokiteltu suurin osa OP Yrityspankki - konsernin OTC-johdannaisista sekä yritysten, valtioiden ja rahoituslaitosten noteeratut velkapaperit, joita ei ole luokiteltu tasolle 1.

Taso 3: Arvostusmenetelmät ei havainnollitavissa olevia syöttötietoja käyttäen

Arvostusmenetelmät, joiden laskentaparametreihin sisältyy erityistä epävarmuutta. Hierarkiatason 3 luokitellut instrumentit arvostetaan hinnoittelumalleilla, joiden laskentaparametreihin sisältyy epävarmuutta. Lisäksi tasolle 3 luokitellaan velkapapereita, joille noteerauksia on markkinoilla vain vähän tai ei ollenkaan. Kyseiseen taseryhmään sisällytetään kompleksisemmat OTC-johdannaiset sekä sellaiset pitkän maturiteetin johdannaiset, joiden arvostuksessa käytettyä markkinadataa on jouduttu ekstrapoloimaan, tietyt private equity -sijoitukset, epälikvidit lainat, strukturoidut lainat ml. arvopaperistetut lainat ja strukturoidut velkakirjat sekä hedge-rahastot. Tason 3 käypä arvo perustuu kolmannelta osapuolelta saatavaan hintatietoon.

Siirrot käyvän arvon arvostuksen tasojen välillä

Siirrot eri hierarkiatasojen välillä katsotaan tapahtuneen siirron aiheuttaman tapahtuman tai olosuhteiden muutoksen toteutumispäivänä. Siirrot tasojen välillä johtuvat pääosin käytettävissä olevien markkinanoteerausten määrästä.

Arvostusmenetelmät, joiden laskentaparametreihin sisältyy epävarmuutta (Taso 3)

Erittely raholusvaroista ja rahoitusveloista

Raholusvarat, mlj. €	Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat	Johdannaissopimukset	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Varat yhteensä
Avaava tase 1.1.2021	574	61	297	933
Siirrot omistajille jaettavaan omaisuuseriin	-336		-14	-350
Tuloslaskelman nettotuotot	-235	26		-209
Siirrot tasoon 3	245		285	530
Siirrot tasosta 3			-115	-115
Päättävä tase 30.9.2021	249	87	453	790

Raholusvelat, mlj. €	Johdannaissopimukset	Velat yhteensä
Avaava tase 1.1.2021	42	42
Tuloslaskelman nettotuotot	-14	-14
Päättävä tase 30.9.2021	28	28

Erittely nettotuotosta tuloslaskelmaerittäin 30.9.2021

Milj. €	Korkokate	Sijoitustoiminnan nettotuotot	Laaja tuloslaskelma/ Käyvän arvon rahaston muutos	Nettotuotot kauden lopussa hallussa olevista varoista ja veloista
Realisoituneet nettotuotot	-235			-235
Realisoitumattomat nettotuotot	40			40
Nettotuotot yhteensä	-195			-195

Hierarkiatason 3 johdannaiset ovat asiakkaiden tarpeisiin strukturoituja johdannaisia, joiden markkinariski on katettu vastaavalla johdannaissopimuksella. Tulosvaikutusta avoimesta markkinariskistä ei synny. Tason 3 johdannaiset liittyvät OP Yrityspankin liikkeeseen laskemiin strukturoituihin joukkovelkakirjalainoihin, joiden tuotto määräytyy kytketyn johdannaisten arvonkehityksen perusteella. Näiden kytkettyjen johdannaisten arvonmuutosta ei ole esitetty yllä olevassa taulukossa. Lisäksi tasolle 3 on luokiteltu pitkän maturiteetin johdannaisia, joiden arvostuksessa käytettyä markkinadataa on jouduttu ekstrapoloimaan.

Arvostustekijöiden muutokset

Arvostusmenetelmissä ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia vuoden 2021 aikana.

Liite 13. Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Milj. €	30.9.2021	31.12.2020
Takaukset	378	447
Takuuvastuut	1 740	1 539
Luottolupaukset	5 783	5 364
Lyhytaikaisiin kauppatahtumiin liittyvät sitoumukset	652	227
Muut*	504	676
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	9 057	8 254

* Josta vertailuvuonna vahinkovakuutuslaitosten sitoumukset pääomarahastoihin 174 miljoonaa euroa.

Liite 14. Johdannaissopimukset
Johdannaiset yhteensä 30.9.2021

Milj. €	Nimellisarvot/jäljellä oleva juoksu-aika			Yhteensä	Käyvät arvot*	
	< 1 v	1–5 v	> 5 v		Varat	Velat
Korkojohdannaiset, josta	37 238	78 276	99 105	214 620	2 895	1 989
Keskusvastapuoliseltitettävät	10 704	39 009	53 325	103 038	57	51
Settled-to-market (STM)	6 856	25 292	38 736	70 884	45	41
Collateralised-to-market (CTM)	3 848	13 718	14 588	32 153	12	9
Valuuttajohdannaiset	40 914	5 497	747	47 158	732	668
Osake- ja indeksisidonnaiset johdannaiset	2			2	0	
Luottojohdannaiset	100	123		223	2	-17
Muut johdannaiset	209	526	4	740	81	45
Johdannaiset yhteensä	78 463	84 422	99 856	262 741	3 711	2 684

Johdannaiset yhteensä 31.12.2020

Milj. €	Nimellisarvot/jäljellä oleva juoksu-aika			Yhteensä	Käyvät arvot*	
	< 1 v	1–5 v	> 5 v		Varat	Velat
Korkojohdannaiset, josta	44 980	82 907	93 570	221 457	4 168	2 948
Keskusvastapuoliseltitettävät	9 805	42 800	48 980	101 586	19	21
Settled-to-market (STM)	6 579	27 094	35 623	69 296	14	16
Collateralised-to-market (CTM)	3 226	15 706	13 357	32 290	5	5
Valuuttajohdannaiset	48 909	4 121	1 880	54 910	1 032	1 067
Osake- ja indeksisidonnaiset johdannaiset		2		2	0	
Luottojohdannaiset	90	82		172	1	0
Muut johdannaiset	133	458	11	602	52	28
Johdannaiset yhteensä	94 112	87 570	95 462	277 144	5 253	4 042

* Käyvät arvot sisältävät kertyneet korot, jotka muiden kuin kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien johdannaisten osalta esitetään taseessa muissa varoissa tai varauksissa ja muissa veloissa. Lisäksi keskusvastapuoliseltitetyissä olevien johdannaisten käyvät arvot on nettoitettu taseessa.

Liite 15. Vakuutus-segmentin sijoitusten jakauma

Sijoitusomaisuuden allokatiojakauma	30.9.2021		31.12.2020	
	Käypä arvo mlj. €*	%	Käypä arvo mlj. €*	%
Rahamarkkinat yhteensä	707	17	461	11
Rahamarkkinasijoitukset ja talletukset**	702	17	456	11
Johdannaiset***	6	0	5	0
Joukkolainat ja korkorahastot yhteensä	2 492	59	2 684	65
Valtiot	424	10	605	15
Infilaatiolinkatut joukkolainat			10	0
Investment Grade	1 712	41	1 602	39
Kehittyvät markkinat ja High Yield	165	4	280	7
Strukturoidut sijoitukset****	191	5	188	5
Osakkeet yhteensä	555	13	525	13
Suomi	104	2	112	3
Kehittyneet markkinat	262	6	237	6
Kehittyvät markkinat	114	3	110	3
Käyttöomaisuus ja ei-noteeratut osakkeet	6	0	6	0
Pääomasijoitukset	68	2	59	1
Vaihtoehtoiset sijoitukset yhteensä	33	1	33	1
Hedge-fund rahastot	33	1	33	1
Kiinteistöinvestoinnit yhteensä	409	10	398	10
Suorat kiinteistöt	251	6	251	6
Epäsuorat kiinteistöinvestoinnit	158	4	148	4
Yhteensä	4 196	100	4 102	100

* Sisältää siirtyvät korot.

** Sisältää kauppahintasaamiset ja -velat sekä johdannaisten markkina-arvon.

*** Johdannaisten vaikutus omaisuuslajin allokatioon (deltavasta-arvo).

**** Sisältää vakuudelliset lainat sekä lainarahastot ja epäalkvidit lainat.

Liite 16. Lähipiiritapahtumat

OP Yrityspankki -konsernin lähipiiriin muodostavat emoyhtiö OP Osuuskunta, konserniin yhdistellyt tytäryhtiöt, osakkuusyhtiöt, johdon avainhenkilöt ja muut lähipiiriin kuuluvat yhteisöt. OP Yrityspankki -konsernin johdon avainhenkilöihin luetaan OP Yrityspankki Oyj:n toimitusjohtaja, hallituksen jäsenet ja näiden läheiset perheenjäsenet. Lähipiiriin luetaan myös yhtiöt, joissa johdon avainhenkilöillä tai avainhenkilön läheisellä perheenjäsenellä on määräysvalta. Muihin lähipiiriin kuuluviin yhteisöihin luetaan OP-Eläkekassa, OP-Eläkesäätiö ja sisäryitykset OP Osuuskunta -konsernissa.

Lähipiirille myönnettyissä lainoissa noudatetaan normaaleja luottoehtoja. Lainat on sidottu yleisesti käytössä oleviin viitekorkoihin.

Lähipiiriliiketoiminnassa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia 31.12.2020 jälkeen.

Taloudellinen informaatio

Vuoden 2021 tilinpäätöstiedotteen ja vuoden 2022 osavuositarkastusten sekä puolivuositarkastuksen julkaisupäivämäärät:

Tilinpäätöstiedote 1.1.-31.12.2021	9.2.2022
Osavuositarkastus 1.1.-31.3.2022	4.5.2022
Puolivuositarkastus 1.1.-30.6.2022	27.7.2022
Osavuositarkastus 1.1.-30.9.2022	26.10.2022

Helsingissä 27.10.2021

OP Yrityspankki Oyj
Hallitus

Lisätiedot:

Toimitusjohtaja Katja Keitaanniemi, puh. 010 252 1387

Viestintä- ja vastuullisuusjohtaja Tuuli Kousa, puh. 010 252 2957

www.op.fi